

Aprobat:
Hotărîrea Colegiului BNS
nr.1 din 28.01.2009

PLANUL DE DEZVOLTARE INSTITUȚIONALĂ
AL BIROULUI NAȚIONAL DE STATISTICĂ
(PDI al BNS)
2009-2011

CUPRINS

Introducere	3
1. Misiunea, Viziunea și Valorile Biroului Național de Statistică	4
2. Analiza mediului intern	5
2.1. Management și resurse umane	5
2.2. Procesul decizional și comunicarea	7
2.3. Funcții generice	7
2.4. Procese specifice și produsele activității statistice	9
2.5. Infrastructura tehnică	10
2.6. Analiza financiară instituțională	11
2.7. Analiza SWOT	11
3. Analiza mediului extern	13
3.1. Relații interinstituționale cu partenerii din țară	13
3.2. Relații cu partenerii de peste hotare	15
3.3. Analiza SWOT	17
4. Obiective strategice, priorități pe termen mediu și acțiunile prioritare	19
5. Direcțiile de activitate	23
5.1. Direcțiile prioritare de fortificare a sistemului statistic național	23
5.2. Direcțiile prioritare de dezvoltare pe domenii statistice	29
5.2.1. Dezvoltarea clasificărilor statistice centrale	29
5.2.2. Efectuarea recensămintelor	29
5.2.3. Dezvoltarea statisticii demografice și sociale	32
5.2.4. Perfecționarea indicatorilor statistici	36
5.3. Planificarea acțiunilor de dezvoltare instituțională	39
6. Monitorizare și evaluare	40
7. Abrevieri	41
8. Anexe	42

Introducere

Planul de dezvoltare instituțională (în continuare PDI) a fost elaborat în contextul implementării Reformei Administrației Publice Centrale din Republica Moldova, în conformitate cu prevederile metodologiei de elaborare a planurilor de dezvoltare instituțională a autorităților administrației publice centrale aprobată prin Dispoziția Guvernului Republicii Moldova nr. 2-d din 23 ianuarie 2008.

PDI definește misiunea și viziunea Biroului Național de Statistică (BNS), analiza mediului intern și extern include principalele direcții de activitate ale acestuia, indică asupra structurilor din cadrul sistemului BNS responsabile de realizarea activităților și atingerea obiectivelor stabilite. Planul identifică, armonizează și prioritizează îndeplinirea spectrului larg de sarcini și obiective ale Biroului, inclusiv a instituțiilor subordonate, identifică obiectivele strategice, prioritățile de dezvoltare sectoriale și instituționale ale BNS în corespundere cu Strategia Națională de Dezvoltare pentru anii 2009-2011, Legea cu privire la statistica oficială, Programul Guvernului, Cadrul de Cheltuieli pe Termen Mediu, Strategia de dezvoltare a statisticii naționale.

PDI prezintă analiza generală a capacităților Biroului (resurselor umane, financiare etc.), funcțiilor ce-i revin și propune măsuri pentru consolidarea activității BNS.

În procesul de elaborare a PDI au fost luate în considerație concluziile și recomandările relevante ale experților naționali și internaționali, în special, expuse în: Cadrul analizei funcționale inclusiv în Raportul final de proiect elaborat de DAI Europe LTD și Raportul de evaluare a capacităților instituționale ale BNS elaborat de expertul internațional cu suportul PNUD, precum și alte materiale privind normele și practicile europene de organizare a activității statistice.

Implementarea priorităților și acțiunilor stabilite în acest plan se va efectua în baza planurilor anuale și trimestriale de activitate ale Biroului care vor reflecta acțiunile concrete întru realizarea acestora constituind, totodată, și instrumentul de monitorizare a implementării PDI.

1. Misiunea, Viziunea și Valorile Biroului Național de Statistică

Misiunea

Biroul Național de Statistică coordonează și nemijlocit realizează producerea informației statistice oficiale privind situația economică, socială, demografică a societății. Informația relevantă, fiabilă, complexă, accesibilă pentru beneficiari, sprijină procesul decizional informat al autorităților publice centrale și locale, facilitează dezvoltarea sectorului privat, contribuie la buna informare a întregii societăți.

Viziunea

Informația statistică de calitate și credibilitate înaltă, elaborată în baza unui sistem coerent și performant al cercetărilor statistice și surselor administrative de date deținute de autoritățile statale.

Sistemul statistic național, coordonat de către Biroul Național de Statistică ca autoritate centrală în domeniul statisticii, funcționează în conformitate cu standardele și bunele practici europene și este bazat pe tehnologii informaționale moderne.*

Valorile

Cu referire la mediul extern:

- imparțialitate și obiectivitate
- independență profesională
- calitate
- relevanță
- credibilitate
- cooperare
- orientare spre utilizator
- transparență
- promptitudine și punctualitate
- confidențialitate
- cost-eficiență

Cu referire la mediul intern:

- deontologie statistică
- profesionalism
- calitate
- responsabilitate
- integritate
- cooperare
- inițiativă

* Cod de bune practici al statisticilor europene pentru autoritățile naționale și comunitare de statistică este prezentat în Anexa 10

2. Analiza mediului intern

Biroul Național de Statistică este organul de specialitate al administrației publice centrale, care în calitate sa de organ central de statistică conduce și coordonează activitatea în domeniul statisticii oficiale din țară. Organizarea și funcționarea Biroului Național de Statistică sunt reglementate prin Legea cu privire la statistica oficială nr. 412-XV din 09.12.2004, Hotărârea Guvernului nr.1049 din 06.10.2005 cu privire la aprobarea Regulamentului și componenței nominale a Colegiului Biroului Național de Statistică, Hotărârea Guvernului nr. 560 din 10.06.2005 cu privire la aprobarea structurii și efectivului-limită ale aparatului central al Biroului Național de Statistică.

Conducerea Biroului Național de Statistică se realizează de către directorul general și vicedirectorul general.

Sistemul Biroului Național de Statistică cuprinde:

- 1) Aparatul central (AC) și subdiviziunile pe lângă BNS, care include:
 - a) 13 subdiviziuni ale AC;
 - b) Direcția recensăminte (fără statut de persoană juridică);
 - c) Direcția Generală Tehnologii Informaționale (fără statut de persoană juridică).
- 2) Organele teritoriale pentru statistică, care includ Direcția generală pentru statistică a mun. Chișinău, direcțiile pentru statistică a mun. Bălți și a unității teritoriale autonome Găgăuzia și 32 de direcții (secții) raionale pentru statistică;
- 3) Întreprinderea subordonată BNS - Întreprinderea de Stat „Editura de Imprimare „Statistica”.

Organigrama BNS este prezentată în Anexa 2.

2.1. Management și resurse umane

Efectivul limită al aparatului central al Biroului Național de Statistică constituie 107 unități de personal, a Direcției recensăminte pe lângă BNS – 7 persoane, a Direcției generale tehnologii informaționale pe lângă BNS – 100 unități, organelor teritoriale pentru statistică - 435 unități.

Totalul efectivului limită de personal numără 649 unități, iar de facto la 01.12.2008 erau încadrate 631 persoane. La nivelul aparatului central al BNS (la 01.12.2008) numărul salariaților a constituit 106 persoane, 91,5% revenind femeilor, și respectiv 8,5% - bărbaților.

În cadrul Direcției Generale Tehnologii Informaționale (DGTI) numărul salariaților la 01.12.2008 a constituit 92 persoane, din care 83,3% de femei și 16,7% - bărbați.

Din numărul total de posturi, 538 constituie posturile de funcționar public, din care 105 - în AC, 7 – în Direcția recensăminte și 426 în OTS. Din total posturi, două posturi revin personalului tehnic din AC.

Vârsta medie a personalului aparatului central al BNS constituie 39 de ani. În același timp vârsta medie a conducerii la nivel superior constituie 44 de ani, în cazul conducerii la nivel mediu - 49 de ani, iar în cazul personalului executiv - 36 de ani.

Vârsta medie a personalului DGTI constituie 46 de ani, a conducerii la nivel superior - 43 de ani, a conducerii la nivel mediu - 48 de ani, iar în cazul personalului executiv - 46 de ani.

Vârsta medie a personalului OTS constituie 44 de ani, a conducerii - 47 de ani și a personalului executiv - 43 de ani.

Indicatori ai fluctuației și vechimii în muncă a personalului

Fluctuația personalului BNS (AC, DGTI și OTS) rămâne în continuare o problemă majoră: în ianuarie-noiembrie 2008 a constituit 11,0%, față de 9,0% în a. 2007 și 6,4% în a. 2006. Îndeosebi este mare nivelul fluctuației în aparatul central al BNS – 15,9% în ianuarie-noiembrie 2008 (6,4% - în a.2007 și în a. 2006). În anul 2007 numărul persoanelor care au fost eliberate din funcții din proprie inițiativă a constituit 54 persoane (AC – 6, DGTI – 5 și OTS – 43), în ianuarie-noiembrie 2008 – 65 funcționari (AC – 15, DGTI – 7, OTS – 43). În structura fluctuației de personal cea mai mare pondere o dețin persoanele tinere.

Durata medie a stagiului de muncă în cadrul aparatului central al BNS constituie: 6,9 ani pentru conducerea la nivel superior (DGTI – 19 ani), 18,3 ani pentru conducerea la nivel mediu (DGTI – 18,6 ani), 9,3 ani în cazul personalului executiv (DGTI – 20,5 ani). În AC ponderea persoanelor cu o durată a stagiului profesional mai mică de 3 ani constituie 15,2%. La nivelul personalului executiv predomină ponderea angajaților cu o durată a stagiului profesional ce depășește 5 ani, constituind 69,8%.

Ponderea persoanelor în vîrsta pensionară constituie 12,3% în aparatul central, 21,7% în DGTI, 16,9% în OTS, iar în vîrsta prepensionară, respectiv: 3,8% în aparatul central, 3,8% în DGTI, 9,6% în OTS.

Motivarea personalului, în special cea financiară insuficientă în condițiile lipsei spațiului locativ, în deosebi pentru tineri, constituie una dintre cauzele principale a fluctuației sporite a personalului și impediment major în atragerea și menținerea tinerilor specialiști.

Indicatori de instruire și perfecționare

În structura pregătirii profesionale de bază a personalului din cadrul aparatului central al BNS 97% dintre angajați dețin studii superioare, cea mai mare pondere deținînd-o persoanele cu studii în economie (79%, din ei 19,1 % au studii în domeniul statisticii); în DGTI -72,6% din specialiști dețin studii superioare, din ei - 34,8% au studii economice și 8,7% - studii superioare în domeniul IT; în cadrul OTS 61,3% din specialiști dețin studii superioare.

Ținînd cont de specificul activității Biroului Național de Statistică, care necesită studii avansate atît în domeniul economic, al tehnologiilor informaționale (IT) cît și cunoștințe specifice în diverse ramuri ale economiei naționale, în cadrul AC (direcțiile ramurale) activează 6,8 % specialiști în domeniile pedagogiei, 1,9 % - psihologiei, 1,9% - dreptului, 1,9% - construcțiilor, 5,5% - administrației publice, jurnalismului, politologiei, viticulturii, hidroameliorații.

Instruirea și perfecționarea personalului se realizează la nivelul instituției, pe intern și extern în cadrul Academiei de Administrație Publică pe lîngă Președintele Republicii Moldova sau în afara hotarelor țării.

În cadrul BNS de către colaboratorii Biroului în an.2008 au fost organizate seminare de instruire pentru 416 specialiști din OTS responsabili de domeniile agriculturii, industriei, anchetei forței de muncă și nivelului de trai, comerțului și serviciilor.

Pe parcursul anului curent 55 din angajații BNS au participat la cursuri de instruire și perfecționare organizate în afara Biroului, durata cărora a constituit circa 380 zile, dintre care 237 zile revenind instruirii în afara hotarelor țării.

În cazul instituțiilor subordonate 30 de șefi ai OTS au participat la cursuri de perfecționare cu durata de 5 zile, organizate la Academia de Administrare Publică pe lîngă Președintele Republicii Moldova.

Un impediment important în procesul de asimilare a experienței internaționale în domeniul statisticii constituie insuficiența deprinderilor de limba engleză și franceză, care împiedică familiarizarea cu standardele internaționale în domeniul statistic și cele mai bune practici ale altor țări.

Comparații internaționale privind efectivul de personal

Este de menționat, că efectivul de personal limită al BNS, antrenat în activitatea statistică în raport cu populația țării (1,7 persoane la 10 mii locuitori) este sub nivelul efectivului organelor centrale de statistică în majoritatea țărilor europene cu dimensiuni similare în termeni de populație (Estonia – 3,4 persoane / 10 mii locuitori, Letonia – 2,6 persoane, Norvegia – 2,1 persoane, Slovenia - 1,9 persoane, Lituania – 1,7 persoane). Și mai evidentă este discrepanța privind efectivul aparatului (oficiului) central de statistică dintre Republica Moldova și țările în cauză: 106 persoane în țara noastră față de 342 persoane în Lituania, 424 persoane - Letonia, 998 persoane - Norvegia. De fapt, lucrările statistice realizate de oficiile centrale de statistică (elaborarea metodologiilor statistice, metodelor și instrumentarului cercetărilor statistice, elaborarea indicatorilor statistici agregați, elaborarea aplicațiilor informatice, elaborarea edițiilor statistice etc.) sunt puțin dependente de dimensiunea țării. Pe de altă parte DGTI pe lîngă BNS realizează în cea mai mare măsură activități similare oficiului central de statistică în partea ce ține de prelucrarea și centralizarea informației statistice, elaborarea și ținerea bazelor de date etc. Totodată specialiștii DGTI sunt defavorizați și privind mărimea salariului (cca 70 % din nivelul specialiștilor AC) și pentru că nu dețin statutul de funcționar public.

Astfel, numărul de personal în BNS în comparație cu organele naționale de statistică din alte țări este mai mic decât media pe țările din regiune și țările din Europa Centrală. În deosebi este puțin numeros aparatul central al BNS în comparație cu oficiile centrale de statistică, inclusiv al țărilor Baltice, de dimensiuni comparabile cu Republica Moldova.

2.2. Procesul decizional și comunicarea

Procesul decizional de acte legislative și normative

În virtutea funcțiilor ce-i revin, BNS contribuie la elaborarea, monitorizarea și evaluarea realizării politicilor prin asigurarea autorităților publice centrale și locale, precum și altor utilizatori cu informație statistică economică, socială și demografică relevantă, autentică și comparabilă la nivel internațional.

Totodată BNS elaborează proiecte de acte legislative și normative întru realizarea misiunii ce-i revine și, de asemenea, avizează proiecte de legi și acte normative, care vizează domeniul de activitate al BNS.

În procesul de elaborare a proiectelor de acte normative elaborate de BNS, în special: privind programul anual de lucrări statistice, programelor multianuale (strategiilor, concepțiilor) de dezvoltare a statisticii este consultată opinia tuturor ministerelor, altor instituții interesate. Cu lansarea versiunii noi a paginii oficiale web a BNS toate proiectele de acte legislative și normative cu caracter public sunt plasate pe site-ul BNS pentru consultarea opiniei publice.

Petiții și comunicare

Se manifestă creșterea în continuare a numărului de adresări către BNS. În perioada 01.01.2008 – 25.11.2008 la Biroul Național de Statistică au parvenit 4467 documente față de 4286 documente pe total anul trecut. Dintre acestea 395 au constituit petițiile adresate de cetățeni (312 în anul 2007). Din partea Guvernului în total au parvenit 1520 de documente, din ele 224 le-au constituit însărcinările.

În perioada de la 01.01.2008 până la 25.11.2008 din partea BNS au fost expediate 5276 documente (inclusiv 2508 prin poșta electronică), dintre care 390 le-au constituit documentele expediate Guvernului.

Este de menționat, că în anul 2008 nu au fost înregistrate cazuri de depășire a termenului limită de examinare a petițiilor stabilit de Legea cu privire la petiționare.

2.3. Funcțiile generice

Activitățile principale realizate de BNS în corespundere cu misiunea ce-i revine țin de producerea și diseminarea informației, care la rândul său constituie un proces complex și integru, care cuprinde următoarele etape principale:

- a) elaborarea și dezvoltarea sistemului de indicatori și metodologiilor statistice respective;
- b) elaborarea și testarea metodelor de organizare a cercetărilor statistice (culegerii de date), precum și a instrumentarului statistic (formularelor rapoartelor și anchetelor statistice, instrucțiunilor de completare a acestora);
- c) realizarea cercetărilor pe teren;
- d) colectarea datelor din cercetările statistice/organizarea culegerii datelor din sursele administrative de date;
- e) introducerea pe calculator și procesarea datelor (care la rândul său presupune verificarea primară, introducerea, analiza, validarea, sistematizarea, centralizarea datelor, stocarea datelor rezultative, elaborarea în acest scop a soluțiilor IT);
- f) extrapolarea datelor obținute în cadrul cercetărilor statistice selective;
- g) compilarea indicatorilor statistici (derivați, sintetici etc.);
- h) elaborarea edițiilor statistice (informațiilor operative, notelor informative, publicațiilor statistice);
- i) diseminarea informației statistice.

BNS realizează de asemenea lucrările de colectare, prelucrare, stocare și diseminare a rapoartelor financiare (contabile), activitate realizată în corespundere cu prevederile legii contabilității.

Statisticienii asigură și sunt responsabili în întregime de realizarea întregului proces de producție și diseminare a informației statistice. Procesul tehnologic nominalizat este unul continuu, care necesită respectarea exigențelor de calitate și punctualitate la fiecare din etapele indicate.

Activitatea de producere și diseminare a informației a BNS se realizează în conformitate cu Programul lucrărilor statistice aprobat anual de Guvern. În baza Programului nominalizat sunt elaborate planuri anuale pentru subdiviziunile AC, DGTI și OTS. Suplimentar, trimestrial se aprobă planul de activitate al BNS.

Aparatul central al BNS

Aparatul central realizează funcțiile de management general al sistemului BNS, de elaborare a proiectelor actelor legislative și normative, avizare a acestora, colaborare internațională, coordonarea procesului de producție și diseminare a informației statistice, în special: de ordin metodologic, elaborare și aprobare a instrumentarului statistic (formulelor rapoartelor și anchetelor statistice, instrucțiunilor de completare a acestora), realizare a cercetărilor pe teren; extrapolarea datelor obținute în cadrul cercetărilor statistice selective, compilare a indicatorilor statistici (derivați, sintetici etc.), elaborare a edițiilor statistice și diseminare a informației etc. Structura organizațională actuală a aparatului central al BNS este compusă din direcțiile/secțiile ramurale, care realizează activități pe domenii statistice și direcțiile/secțiile cu activități orizontale sau de suport (diseminarea informației statistice, colaborare internațională, activități financiare, contabilitatea, serviciul juridic etc.). Direcțiile ramurale coordonează procesul de producere a informației statistice (inclusiv dirijarea metodologică a activității OTS și DGTI) și nemijlocit elaborează metodologiile și indicatorii statistici, informația statistică (notele analitice, informațiile operative), precum și publicațiile statistice specializate. Direcțiile de suport ale BNS asigură funcționalitatea Biroului prin oferirea suportului direcțiilor ramurale inclusiv în procesul de diseminare a produselor realizate.

Estimările efectuate în baza analizei funcționale a aparatului central arată, că circa 19% din persoane și consumul de timp revin activităților de furnizare a informației, 36% - elaborare a proiectelor de acte normative și metodologice, 45% - activităților de coordonare a activității de producere a informației statistice și altor activități.

Direcția Generală Tehnologii Informaționale (DGTI)

DGTI realizează funcțiile de colectare, verificare, analiză, validare, sistematizare și centralizare a datelor recepționate din organele teritoriale de statistică sau direct de la furnizorii de informație (circa 51% din resursele de muncă), lucrul de elaborare a aplicațiilor IT și bazelor de date (crearea, ținerea și extragerea informației) (9%), elaborarea și ținerea registrelor întreprinderilor și organizațiilor participante în cercetări statistice (10%), lucrări de tipar a formulelor și altor materiale statistice - 8%, deservirea (lucrări de gospodărie și achiziție a mărfurilor/serviciilor) și alte lucrări - 22% .

Ținând cont de integritatea procesului de prelucrare a datelor statistice primare și elaborare a indicatorilor statistici, colaborarea subdiviziunilor AC al BNS cu subdiviziunile respective ale DGTI este foarte strânsă, fiind discutate și soluționate operativ chestiunile problematice (metodologice, organizaționale etc.) ce țin de producerea și diseminarea informației statistice.

Organele teritoriale pentru statistică (OTS)

OTS realizează funcțiile de colectare a datelor în cadrul realizării cercetărilor statistice/organizare a culegerii datelor din sursele administrative de date; diseminare a informației statistice către organele administrației publice locale. Procesarea datelor primare are loc la nivelul organelor teritoriale pentru statistică, cu excepția unor rapoarte specifice care sunt colectate și procesate la DGTI.

Analiza funcțiilor generice în OTS arată că peste 50% din personal este implicat în colectarea, verificarea primară a informațiilor din rapoartele/anchetele statistice, 25% - la analiza, validarea ulterioară, generalizarea datelor colectate, 25% - revin activităților de actualizare a listelor agenților economici și diseminării informației statistice.

Întreprinderea de Stat „Editura de Imprimare „Statistica”

Întreprinderea de Stat „Editura de Imprimare „Statistica”, cu un număr de angajați de 46 persoane se află la autofinanțare. Întreprinderea realizează lucrări de: tipărire centralizată a formulelor tipizate de documente primare cu regim special, prevăzute cu însemne de protecție, serie și număr, precum și

înregistrare, evidență, păstrare și eliberare a acestora către entități; editare a cărților, broșurilor și altor publicații etc.

2.4. Procese specifice și produsele activității statistice

1.1. Procese specifice și produse în vederea producerii informației statistice

Realizarea activității de producere a informației statistice se efectuează în baza:

- metodologiilor/metodelor statistice (de elaborare a indicatorilor statistici și realizare a cercetărilor statistice) elaborate și/sau perfecționate în baza standardelor statistice și celor mai bune practici internaționale, prin adaptarea acestora la particularitățile Republicii Moldova;
- cercetărilor statistice realizate nemijlocit de BNS, precum și rapoartelor statistice și (datelor) administrative prezentate de către alte instituții de stat de resort, care dețin informația necesară pentru elaborarea statisticii oficiale de către BNS;
- aplicațiilor informatice standardizate (SPSS, STATA) și specifice, elaborate de BNS.

Pentru anul 2007 BNS a efectuat în total 163 de cercetări statistice prin intermediul a 224 tipuri de rapoarte/chestionare statistice, din care cu periodicitate anuală – 164, semestrială – 35, lunară - 25. Majoritatea cercetărilor statistice - 91% sunt realizate în mod exhaustiv (total), circa 9% se realizează pe baza metodelor selective (prin sondaj). Totodată, valoarea cercetărilor prin sondaj depășește cu mult ponderea relativ mică în totalul cercetărilor realizate. Spre exemplu, așa indicatori de importanță social-economică ca, veniturile și cheltuielile populației, rata sărăciei, rata șomajului, nivelul inflației, activitatea sectorului neorganizat în agricultură, comerț sunt obținuți în baza cercetărilor prin sondaj.

Evoluția numărului de respondenți cuprinși în cercetările realizate de BNS este în creștere dinamică. Astfel numărul de întreprinderi care prezintă rapoarte financiare/contabile (rapoarte cu cea mai extinsă cuprindere a agenților economici) în adresa BNS a crescut în ultimii 10 ani de 2,4 ori (de la circa 17 mii de întreprinderi în anul 1997, circa 25 mii - în anul 2002 și circa 40 mii de întreprinderi – în anul 2007).

1.2. Produse destinate beneficiarilor și modalitatea diseminării informației statistice

Activitatea de producere a informației statistice realizată de BNS se soldează în final cu elaborarea informației statistice (datelor și analizelor statistice).

La rândul său informația statistică elaborată este diseminată prin intermediul:

a) *paginii web a BNS* – principalului mijloc de diseminare a informației statistice elaborate de Birou și alte instituții care elaborează informație statistică oficială, precum și despre activitatea BNS. Pagina web a BNS a fost lansată inițial în anul 2002 și a fost în permanentă dezvoltare. La 3 decembrie 2008 a fost lansată noua versiune modernizată a paginii web a BNS, elaborate în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.668 din 19.06.2006 „Privind paginile oficiale ale autorităților administrației publice în rețeaua Internet”.

Măsurile întreprinse în direcția modificării și ameliorării paginii oficiale Web a BNS promovează în continuare sporirea calitativă și cantitativă a conținutului informațional al site-ului. În același timp crește esențial și eficiența administrării și utilizării cartelei de vizită Internet a BNS.

Versiunea modernizată a site-ului oferă un acces extins și facil la informația statistică, care este clasificată pe domenii de activitate social-economică și pe subdomenii. Datele pentru fiecare subdomeniu sînt prezentate în formă de comunicate de presă, serii de timp (date infraanuale și date anuale), precum și cu indicarea referințelor utile pentru fiecare subdomeniu : indicatori cheie în domeniu, publicații statistice, precizări metodologice, statistică regională. Este prevăzută și efectuarea on-line a sondajelor de opinie, întru cunoașterea mai bună a doleanțelor utilizatorilor pentru a ține cont în activitatea BNS.

Versiunea nouă a paginii oficiale www.statistica.gov.md reflectă produsele și serviciile oferite de BNS, cum ar fi: informația privind indicatorii-cheie, statistica regională, cooperarea internațională, achiziții publice, funcții vacante, agenda evenimentelor BNS, calendarul comunicatelor de presă;serviciile de accesare a site-urilor cu informație relevantă din bazele de date deținute de organisme internaționale, abonarea la comunicatele de presă etc.

Instituțiile partenere la SDDS (Biroul Național de Statistică, Banca Națională a Moldovei, Ministerul Finanțelor, Comisia Națională a Pieței Financiare) efectuează actualizarea permanentă în modul stabilit de

FMI a datelor și metadatelor statistice pe pagina web națională de prezentare a datelor (NSDP), deținut de BNS conform graficului de emisie a datelor (ARC);

b) *sistemului de publicații statistice* care constituie în calcul pe an 46 la număr (din care 3 – pe CD). Publicațiile statistice se furnizează autorităților publice de resort în mod gratuit. Altora utilizatori publicațiile se furnizează la cerere contra plată (la nivelul costurilor de editare);

c) *comunicatelor și edițiilor de presă*, numărul cărora în ianuarie-noiembrie 2008 a constituit 130 (față de 102 în total pe anul 2007). Informațiile operative și notele informative se expediază autorităților publice centrale de resort în formă tipărită. Totodată, toate informațiile nominalizate și comunicatele de presă se plasează pe pagina web a BNS;

d) *buletinelor statistice cu date generalizate* (tabele) pe diverse domenii (total circa 550 buletine în ianuarie-noiembrie 2008) expediate autorităților publice centrale și locale întru asigurarea acestora cu informație specifică, detaliată sub formă de tabele; 510 din buletinele nominalizate se furnizează autorităților de resort în formă tipărită, celelalte 40 – în format electronic.

2.5. Infrastructura tehnică

În activitatea BNS tehnologiile informaționale constituie un element de importanță majoră, nivelul dezvoltării cărora în mare măsură determină organizarea procesului de colectare și procesare a informației statistice, influențând și modalitatea diseminării și gradul de accesibilitate a informației statistice. Din anul 2001, când a fost realizată trecerea de la metoda de procesare a informației pe baza calculatoarelor mari („Main Frame”: EC 1840, 1841) la utilizarea calculatoarelor personale, procesul tehnologic de producere a datelor a cunoscut o dezvoltare semnificativă.

Din anul 2002 a fost lansată pagina web oficială a BNS – principala sursă de diseminare a informației în prezent.

Caracterizarea sistemului IT

Dotarea personalului BNS cu echipament tehnic a fost realizată în principal pe baza înzestrării tehnice a Biroului în cadrul proiectelor de asistență tehnică. În prezent totuși se observă o insuficiență de circa 70 de calculatoare la care se adaugă necesitatea stringentă de a înlocui urgent tehnica uzată moral și fizic cu calculatoare performante noi. Dotarea cu calculatoare contemporane a unităților BNS rămâne în continuare problematică.

Informatizarea statisticii și modernizarea bazei informaționale statistice sunt condițiile de bază în realizarea sarcinilor puse în fața BNS, în ridicarea operativității și calității lucrărilor de colectare, procesare și diseminare a datelor statistice. Esența înnoirii sistemului informațional și informatizarea organelor statistice constă în elaborarea unei strategii unice și unui complex unic de programe pentru colectarea, procesarea și diseminarea informației, structurarea lucrărilor executate într-un complex de aplicații electronice sau programe flexibile.

Tabelul 1. *Situația generală privind dotarea cu echipament a colaboratorilor BNS*

Unitatea organizatorică	Numărul specialiștilor	Numărul de calculatoare	Numărul calculatoarelor care revin la un specialist
Aparatul central al BNS	105	105	1,00
DGTI	90	81	0,9
Direcții teritoriale	426	385	0,9
Total	621	571	0,93

Rețeaua locală asigură transferul de date cu capacitatea de 100 Mbs. Ieșirea în exterior este asigurată de Centrul de Telecomunicații Speciale (CTS), viteza fiind de 100 Mbs pentru Moldova și 1 Mbs în afara țării. În AC și în fiecare OTS calculatoarele sunt conectate în rețea locală. Ieșirea în exteriorul rețelei locale este asigurată de Moldtelecom, viteza fiind de 4 Mbps peste Moldova și 128 kbps exterior. Legătura cu BNS a OTS este asigurată prin canale securizate de tip VPN. Nu există calculatoare dedicate

în calitate de servere. În vederea modernizării OTS este necesar de înzestrat fiecare OTS cu câte un server de capacitate medie.

Sistemul informațional de colectare, prelucrare și stocare a datelor este în mare parte subdezvoltat și nu corespunde exigențelor zilei, pe termen mediu va reprezenta principala constrângere de dezvoltare.

Este de menționat, în special, lipsa oportunității agenților economici de a prezenta datele statistice în regim on-line.

2.6. Analiza financiară instituțională

Cheltuielile totale ale organelor statistice, în anul 2007 au constituit circa 39,9 mil. lei, din care cheltuielile AC- 7,5 mil. lei (18,8% din total), DGTI – 7,9 mil. lei (19,8%), OTS – 17,1 mil. lei (42,9%). (Vezi Anexa 5)

Structura cheltuielilor pe categorii economice se prezintă astfel: cheltuielile de personal - 27,9 mil. lei (70,8% din total), din care pentru remunerarea muncii și contribuții – 21,1 mil. lei (52,9 %), pentru mărfuri și servicii – 7,6 mil. lei (19,2 %). Pondera cheltuielilor diferă pentru organele statistice: în AC sunt folosite pentru resursele umane 57,3%, în DGTI – 39,9%, în OTS – 79,8%. Cheltuielile pentru mărfuri și servicii în cadrul AC și DGTI reprezintă respectiv 18,4% și 36,9%, iar în OTS – cca 14,6%.

Mijloacele speciale acumulate de BNS sunt folosite preponderent pentru procurarea mărfurilor și serviciilor, atunci când în OTS mijloacele speciale acumulate de la darea în arendă a spațiilor libere sunt folosite preponderent pentru acoperirea costurilor de întreținere a clădirii, remunerarea personalului de deservire a clădirilor.

2.7. Analiza SWOT

1. Conform evaluării experților internaționali, BNS se conformează Principiilor Fundamentale ale Statisticii Oficiale, adoptate la nivel internațional, inclusiv cel european.
2. Statisticienii asigură și sunt responsabili în întregime de realizarea întregului proces de producție și diseminare a informației statistice. Procesul tehnologic nominalizat este unul continuu, care necesită respectarea exigențelor de calitate și punctualitate la fiecare din etapele indicate.
3. Estimările efectuate în baza analizei funcționale a aparatului central arată, că circa 19% din persoane și consumul de timp revin activităților de furnizare a informației, 36% - elaborare a proiectelor de acte normative și metodologice, 45% - activităților de coordonare a activității de producere a informației statistice și altor activități.
4. DGTI realizează funcțiile de colectare, verificare, analiză, validare, sistematizare și centralizare a datelor recepționate din organele teritoriale de statistică sau direct de la furnizorii de informație (circa 51% din resursele de muncă), lucrul cu elaborarea aplicațiilor IT și cu bazele de date (crearea, ținerea și extragerea informației) (9%), elaborarea și ținerea registrelor întreprinderilor și organizațiilor participante în cercetări statistice (10%), lucrări de tipar a formularelor și altor materiale statistice - 8%, deservirea (lucrări de gospodărie și achiziție a mărfurilor/serviciilor) și alte lucrări - 22% .
5. Analiza funcțiilor generice în OTS arată că peste 50% din personal sunt implicați în colectarea, verificarea primară a informațiilor din rapoartele/anchetele statistice, 25% - la analiza, validarea ulterioară, generalizarea datelor colectate, 25% - revin activităților de actualizare a listelor agenților economici și diseminării informației statistice.
6. Nivelul tehnologiilor informaționale utilizate în activitatea statistică este mult sub nivelul cerințelor moderne, în special, necesită renovare procesul tehnologic de colectare, introducere, procesare și stocare a datelor. Dotarea personalului BNS cu echipament tehnic a fost realizată în principal pe baza înzestrării tehnice a Biroului în cadrul proiectelor de asistență tehnică. În prezent se observă o insuficiență de circa 70 de calculatoare la care se adaugă necesitatea stringentă de a înlocui urgent tehnica uzată moral și fizic cu calculatoare performante noi. Dotarea cu calculatoare contemporane a unităților BNS rămâne în continuare problematică.
7. Este îngrijorătoare situația privind menținerea personalului calificat și atragerea tinerilor specialiști în sistemul statistic. Ponderea persoanelor în vîrsta pensionară constituie 12,3% în aparatul central, 21,7% - în DGTI, 16,9% - în OTS, iar în vîrsta prepensionară, respectiv: 3,8% în aparatul central, 3,8%

în DGTI, 9,6% în OTS. Fluctuația personalului în 11 luni ale an. 2008 a constituit: 11,0 % pe sistem, 15,9 % - AC, 8,1 % - DGTI, 10,5 % - OTS.

8. Nivelul de salarizare în cadrul BNS nu este competitiv pentru a atrage personalul, în special tinerii specialiști, specialiștii în domeniul IT, precum și personalul încadrat în DGTI.
9. Efectivul limită a personalului BNS în raport cu populația țării este sub nivelul mediu al altor țări cu dimensiuni similare (Republica Moldova - 1,7 persoane la 10 mii locuitori, Estonia – 3,4 persoane / 10 mii locuitori, Letonia – 2,6 persoane, Norvegia – 2,1 persoane, Slovenia - 1,9 persoane, Lituania – 1,7 persoane). Totodată, mărimea AC al BNS este de peste 3 ori mai mică față de oficiile centrale de statistică a țărilor nominalizate.
10. Metodele moderne de organizare a cercetărilor statistice - de eșantionare (cercetările selective) utilizate în prezent reprezintă circa 9% din total studii statistice. Implementarea mai pe larg a cercetărilor statistice selective va contribui la reducerea esențială a presiunii informaționale asupra respondenților statistici.

Tabelul punctelor forte și punctelor slabe este prezentat mai jos:

Punctele forte	Punctele slabe
<ol style="list-style-type: none"> 1. Existența cadrului legal adecvat în domeniul statisticii, care corespunde necesităților funcționării unui sistem statistic performant în corespundere cu standardele internaționale 2. Existența infrastructurii teritoriale dezvoltate a organelor statistice care facilitează asigurarea contactului strâns cu agenții economici, autoritățile publice locale, influențează pozitiv asupra colectării datelor statistice 3. Existența personalului competent, devotat, receptiv și cu responsabilitate înaltă pentru realizarea sarcinilor ce îi revin 4. Experiența ce ține de implementarea cercetărilor bazate pe metode moderne (selective): în gospodării (AFM,CBGC), a producătorilor mici în agricultură (CPMA) și a cercetării structurale anuale în întreprinderi (ASA) 5. Imagine publică bună a BNS <ol style="list-style-type: none"> 5.1. Evaluare bună de către experții internaționali a realizărilor BNS în procesul de adaptare a statisticii naționale (metodologiei și metodelor statistice etc.) la cerințele economiei de piață în conformitate 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Infrastructură tehnică ce nu corespunde exigențelor moderne <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Sistem informațional de colectare, prelucrare și stocare a datelor este în mare parte subdezvoltat și nu corespunde exigențelor zilei 1.2. Lipsă a metodelor alternative moderne de transmitere (on-line) a datelor statistice de către agenții economici interesați 1.3. Acces limitat la date administrative calitative care sunt relevante pentru statistica oficială 1.4. Dotare cu echipament tehnic performant inadecvat 2. Dificultăți în prezentarea informației statistice și metadatelor în formă mai comodă și facilă pentru utilizatori (în special, ca rezultat a restricțiilor sistemului IT) 3. Motivare necorespunzătoare a personalului <ol style="list-style-type: none"> 3.1. Salariu necompetitiv, în special, în domeniul IT și a tinerilor specialiști 3.2. Disproporționalitate privind statutul și salarizarea specialiștilor DGTI (care nu dețin statut de funcționar public realizând lucrări importante ce necesită calificare înaltă în domeniul elaborării și analizei indicatorilor statistici) 4. Nivel ridicat al fluctuației de personal (ca rezultat a pct.3) 5. Lipsă a unui sistem de instruire continuă a personalului în domeniul statisticii <ol style="list-style-type: none"> 5.1. Cunoaștere slabă a experienței avansate a altor țări în unele domenii statistice 5.2. Cunoaștere slabă a limbilor de circuit internațional (engleza și franceza)

- cu standardele internaționale
- 5.2. Subscrierea Republicii Moldova la Standardul Special de Diseminare a Datelor
6. Deschidere pentru colaborare cu partenerii din țară și de peste hotare (utilizatorii, alți producători și furnizori de date)
- 6.1. Lansarea în decembrie 2008 a noii versiuni a paginii web a BNS.
- 6.2. Organizarea multiplelor întruniri cu utilizatorii în vederea informării mai bune a acestora, identificarea lacunelor și priorităților de dezvoltare
7. Resursele financiare de bază disponibile pentru realizarea activității operaționale curente
6. Restricții privind majorarea efectivului aparatului central al BNS și a transferului de unități de personal (mijloace financiare) în cadrul sistemului BNS (aparatului central, subdiviziunile subordonate, organele teritoriale de statistică)
7. Activitate a personalului influențată de stres, în special, în perioadele de elaborare și prezentare a informațiilor operative, a solicitărilor organelor administrației publice centrale, a unor date lipsă în forma ușor accesibilă etc.
8. Solicitări frecvente a informației suplimentar prevederilor programului anual de lucrări statistice
9. Lipsă a înțelegerii din partea unor autorități a faptului că rolul statisticii oficiale este de a furniza informație relevantă pentru societate (și nu de înțeles specific, îngust departamental) pe baza principiului cost-eficiență
10. Restricții ce țin de utilizarea mijloacelor financiare provenite din prestarea serviciilor, vânzarea publicațiilor statistice pentru stimularea muncii colaboratorilor BNS
11. Dificultăți la finanțarea activităților de proporții mari: recensământul populației și recensământul general agricol

3. Analiza mediului extern

BNS este autoritatea administrativă centrală care, în calitatea sa de organ central de statistică, conduce și coordonează activitatea în domeniul statisticii din țară. Principalii utilizatori interesați de informația statistică în luarea deciziilor în domeniile de politici sunt: Guvernul Republicii Moldova, Parlamentul Republicii Moldova, Președinția Republicii Moldova, alte autorități ale administrației publice centrale și locale, organele mass-media, organizațiile neguvernamentale, cercul academic, sectorul privat, cetățenii, societatea etc.

3.1. Relații interinstituționale cu partenerii din țară

BNS acordă atenție sporită și crescândă colaborării cu partenerii atât din avalul, cât și amonte fluxului informațional:

- utilizatorii informației statistice, pentru satisfacerea necesităților cărora și funcționează organul statisticii oficiale;
- furnizorii datelor statistice și administrative (cei din urmă adesea fiind și în ipostaza utilizatorilor informației statistice);
- partenerii BNS de producere a informației statistice (Banca Națională a Moldovei, Ministerul Finanțelor, Ministerul Sănătății, Ministerul Protecției Sociale, Familiei și Copilului, Ministerul Dezvoltării Informaționale, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Justiției etc.).

Relațiile sale cu toate grupele sus menționate BNS le construiește în bază de colaborare, parteneriat, transparență maximă a metodelor și metodologiilor statistice, studiarea și luarea în vizorul activității BNS a părerii și necesităților utilizatorilor, ținând cont de posibilitățile reale ale BNS.

Se constată prezența activă a activităților BNS în unele domenii și prezența mai modestă în alte domenii. Spre exemplu BNS este bine prezent în domeniile macroeconomic (sistemul conturilor naționale) și economic (industrie, agricultură, investiții, construcții comerț, transporturi), forța de muncă, statistica demografică, care prezintă un interes principal pentru sectorul real. BNS, prin activitățile de colectare a datelor este mai puțin prezent în domeniile de statistică financiară, asistență socială.

BNS conlucrează cu cca 30 autorități publice centrale și alte instituții, care furnizează date statistice centralizate și administrative în adresa BNS.

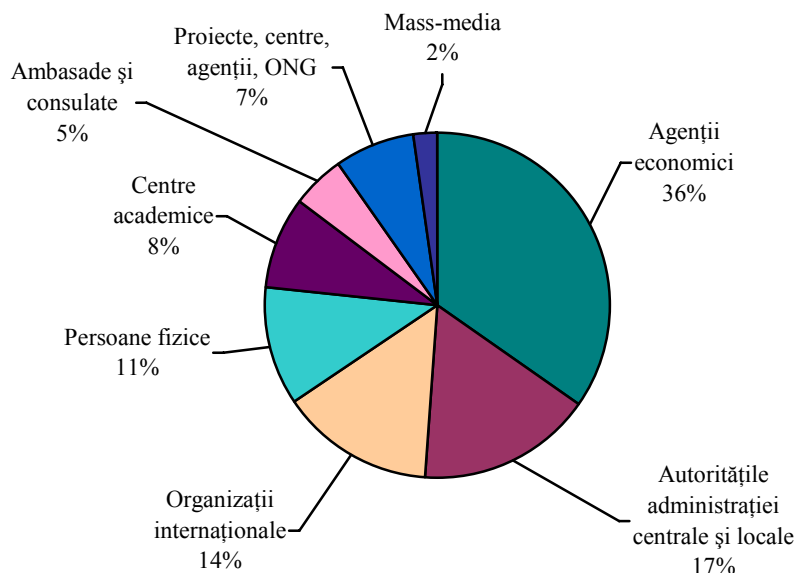
Pentru producerea și elaborarea informației statistice BNS utilizează un șir de surse de date administrative:

- Registrul de Stat al unităților de drept (deținut de Ministerul Dezvoltării Informaționale);
- Registrul Populației (deținut de Ministerul Dezvoltării Informaționale);
- Registrul Unităților de Transport (deținut de Ministerul Dezvoltării Informaționale);
- Registrul Fiscal (deținut de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat) etc.

Cu principalii deținători de surse de date administrative (Ministerul Dezvoltării Informaționale, Inspectoratul Fiscal Principal de Stat, precum și alți parteneri: Banca Națională, Comisia Națională a Pieței Financiare) au fost încheiate acorduri bilaterale de schimb de informație.

Este de remarcat acceptarea în general de către alte autorități guvernamentale a rolului coordonator al BNS în sistemul statistic național. În acest context, sunt de semnalat modele de bună practică în colaborare cu BNS (de exemplu, Ministerul Sănătății (Centrul Național de Management în Sănătate), Ministerul Dezvoltării Informaționale, Serviciul Vamal, Banca Națională a Moldovei, Comisia Națională a Pieței Financiare, Inspectoratul Fiscal Principal de Stat, etc.), cu care sunt încheiate acorduri bilaterale de colaborare. Nu în toate cazurile funcționează însă mecanismul de coordonare instituțională (inclusiv protocoale de cooperare încheiate la nivel de conducători între BNS și principalii parteneri sectoriali ale acestor instituții). Din acest motiv, dar și din cauza resurselor insuficiente, funcția de coordonare a BNS este îndeplinită parțial. Activitatea Consiliului pentru Statistică va fi un cadru ideal pentru consultații oficiale între constituenți.

Figura 1. Structura utilizatorilor de date statistice



În anul 2007 numărul total al cererilor de informații statistice primite și soluționate a fost de cca 3700, în creștere cu peste 800 față de anul precedent. Din numărul total, prin poșta electronică au fost expediate 511 răspunsuri. Cele mai solicitate date statistice au fost din domeniul statisticii comerțului exterior (cca jumătate din răspunsuri), piața forței de muncă, indicii prețurilor de consum, rapoarte financiare etc. În dependență de datele statistice solicitate, cererile au fost înregistrate și soluționate în direcțiile/secțiile BNS, de domeniul cărora ține soluționarea cererii de informație statistică. Cazurile de nesatisfacere a solicitărilor de date statistice au ținut de confidențialitatea datelor individuale, divulgarea cărora

contravine Principiilor Fundamentale ale statisticii oficiale adoptate de ONU și prevederilor Legii cu privire la statistica oficială în Republica Moldova sau de lipsa datelor solicitate. Adicional solicitărilor în scris, pe parcursul anului la BNS a parvenit un număr considerabil de solicitări telefonice. Rezolvarea acestora a constat în comunicarea imediată a unor indicatori existenți în publicațiile statistice, fiind rezolvate, în principal, prin intermediul bibliotecii.

În activitatea sa BNS se străduie să asigure soluționarea cât mai completă a cerințelor utilizatorilor în informație. În acest scop pe parcursul anului 2008 au fost efectuate: 6 conferințe și seminare cu participarea experților de peste hotare, 4 seminare zonale, 2 mese rotunde privind dezvoltarea statisticii regionale cu reprezentanții instituțiilor de stat, experților internaționali etc., și 6 mese rotunde pe diverse tematici din domeniul social, precum și o serie de alte întruniri cu reprezentanții organelor publice centrale și locale, organizațiilor neguvernamentale etc. pe diverse domenii statistice.

Întru identificarea oportunităților nevalorificate de BNS pentru a spori utilitatea datelor statistice, în octombrie-noiembrie 2008, în cadrul Proiectului PNUD a fost realizat *Sondajul de opinie publică privind gradul de satisfacere a utilizatorilor cu date statistice oficiale*, acțiune menită să contribuie la îmbunătățirea proceselor de producere și utilizare a informației statistice. În prezent elaborarea rezultatelor studiului se află în stadiul de finalizare.

3.2. Relațiile cu partenerii de peste hotare

BNS se bucură de o colaborare fructuoasă și o imagine pozitivă din partea organizațiilor internaționale (Banca Mondială, Fondul Monetar Internațional, Organizațiile Națiunilor Unite, inclusiv UNICEF, UNESCO, FAO, OIM, OMS) și în relațiile bilaterale multiple cu instituțiile naționale din alte țări (Azerbaidjan, Belarus, Georgia, Federația Rusă, Kîrgîzstan, România, Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, Suedia, Norvegia, Lituania). În relația sa cu partenerii, BNS a dat dovadă de profesionalism și abilități de cooperare în vederea atingerii obiectivelor comune.

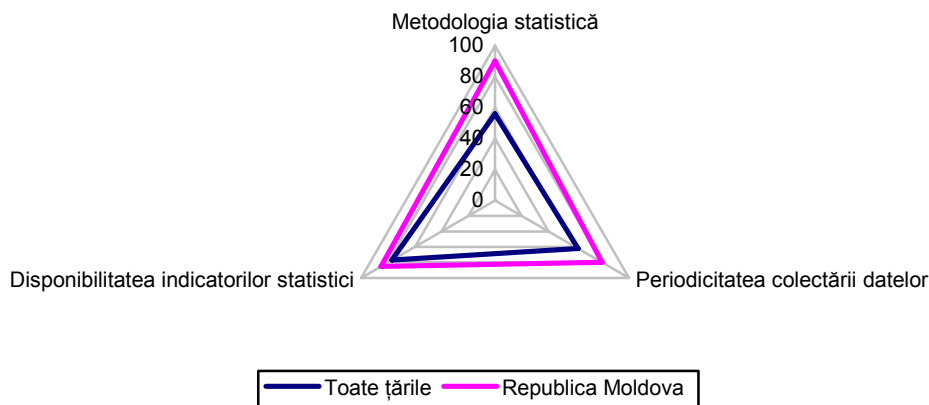
BNS beneficiază de o imagine bună pe plan internațional, în special, din perspectiva conformării la principiile fundamentale ale statisticii oficiale. În luna iulie 2005 a avut loc misiunea ROSC a FMI în cadrul căreia s-a efectuat evaluarea corespunderii statisticii conturilor naționale, balanței de plăți, statisticii monetare, cadrului legal și practicii diseminării informației statisticii oficiale la cerințele FMI, care s-a soldat cu o apreciere înaltă a profesionalismului colaboratorilor instituțiilor naționale în producerea și diseminarea datelor statistice (Biroul Național de Statistică, Banca Națională a Moldovei, Ministerul Finanțelor, Comisia Națională a Pieței Financiare). Ca rezultat, la 2 mai 2006 Republica Moldova a fost acceptată în calitate de al 63-lea stat (din 184 state-membre ale FMI) subscris la Standardul Special de Diseminare a Datelor (SDDS) al FMI. Conform graficului de emisie a datelor Biroul Național de Statistică plasează date statistice elaborate de instituțiile partenere: BNS, Banca Națională a Moldovei, Ministerul Finanțelor, Comisia Națională a Pieței Financiare pe pagina Sumară a datelor (NSDP) întreținută de BNS. Ca rezultat, un set larg de date economice referitor la Republica Moldova sînt publicate cu regularitate în Buletinul Informativ al Standardelor de Diseminare a Datelor al FMI.

Astfel, este facilitat accesul utilizatorilor naționali și de peste hotare la date statistice complexe și oportune, contribuind la buna funcționare a pieței financiare, la creșterea încrederii din partea investitorilor potențiali, favorizînd pozitiv imaginea Republicii Moldova peste hotarele țării.

Datele din domeniul real al economiei: conturile naționale, indicele producției industriale, indicele prețurilor de consum, piața forței de muncă depășesc cerințele standardelor și recomandărilor internaționale. Aceiași concluzie este valabilă pentru sectorul fiscal, financiar și comerțul exterior. (Anexa 6).

Analiza sistemelor naționale statistice (cadrul legal statistic, metodologia statistică, periodicitatea colectării datelor, publicațiile) efectuată de către Banca Mondială întru evaluarea capacităților statistice și monitorizarea progresului în dezvoltarea sistemului statistic în mai mult de 140 de țări confirmă o dată în plus performanțele sistemului statistic național.

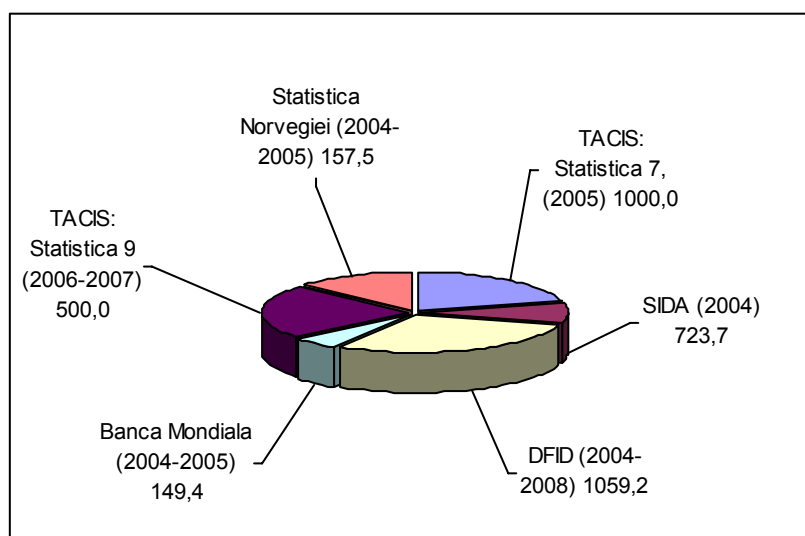
Figura 2. *Indicatorul capacității statistice a sistemului statistic al Republicii Moldova față de nivelul internațional*



Sursa: Banca Mondială

Un rol important în procesul de adaptare a statisticii naționale la cerințele economiei de piață în corespundere cu normele internaționale îi revine asistenței tehnice și financiare din parte partenerilor de peste hotare. Începând din 2001, BNS a beneficiat de asistență tehnică în valoare de circa 4 mil. euro.

Figura 3. *Asistența tehnică externă acordată BNS: 2004-2008, mii euro*



În anii 2001-2008 unele domenii statistice au beneficiat de un suport mai important, cum ar fi: sistemul conturilor naționale, statistica muncii, statistica veniturilor și cheltuielilor populației, ancheta structurală a întreprinderilor, statistica prețurilor de consum și a producătorilor în industrie, statistica industriei, statistica comerțului exterior și interior, statistica agriculturii, statistica demografiei. Consolidarea capacităților tehnice realizată prin dotarea cu echipament tehnic a fost de asemenea un domeniu important de asistență tehnică. Totodată, exigențele internaționale în domeniul statisticii, în special, stabilite prin acquis-ul comunitar indică asupra necesității active în continuare a organelor statisticii naționale în vederea dezvoltării statisticii, în special în domeniile prioritare indicate în capitolul 5 al PDI.

3.3. Analiza SWOT

1. Acceptarea în general de către alte autorități guvernamentale a rolului coordonator al BNS în sistemul statistic național. În acest context, sunt de semnalat modele de bună practică în colaborare a BNS cu unele instituții (de exemplu, Ministerul Sănătății (Centrul Național de Management în Sănătate), Ministerul Dezvoltării Informaționale, Serviciul Vamal, Banca Națională a Moldovei, Comisia Națională a Pieței Financiare, Inspectoratul Fiscal Principal de Stat, etc.), cu care sunt încheiate acorduri bilaterale de colaborare. Nu în toate cazurile funcționează însă mecanisme de coordonare instituțională (inclusiv protocoale de cooperare încheiate la nivel de conducători între BNS și principalii parteneri sectoriali ai acestei instituții). Din acest motiv, dar și din cauza resurselor insuficiente, funcția de coordonare a BNS este îndeplinită parțial. Activitatea Consiliului pentru Statistică va fi un cadru ideal pentru consultații oficiale între constituenți.
2. Reformarea proceselor decizionale creează creșterea cererii instituțiilor publice și a societății asupra informației. Elaborarea și realizarea documentelor de politici solicită creșterea esențială de informație statistică relevantă, generând necesitatea elaborării noilor informații statistice, prezentarea datelor statistice într-o formă mai accesibilă și facilă pentru utilizatori întru îmbunătățirea calității procesului decizional de politici.
3. Totodată este de menționat faptul, că BNS în activitatea privind satisfacerea cererii tot mai mari de informație din partea beneficiarilor, se confruntă cu presiunea crescândă din partea mediului de afaceri, altor respondenți în vederea micșorării sarcinii informaționale asupra acestora.
4. Susținerea politică a dezvoltării și consolidării sistemului statistic este confirmată prin faptul că acesta este prevăzut în documentele strategice naționale (SND, Planul de acțiuni pentru implementarea SND, Strategia de dezvoltare a statisticii naționale etc.).
5. Factorii decizionali și alți utilizatori necesită cunoștințe și deprinderi sporite întru utilizarea conformă a informației statistice produse de BNS.
6. BNS se bucură de imagine bună peste hotare și participă activ în cooperarea internațională.
7. Procesul de adaptare a statisticii naționale la condițiile economiei de piață și standardele internaționale este activ susținut de către partenerii străini: organisme internaționale și oficii naționale de statistică din alte state.
8. BNS are încheiate acorduri de colaborare bilaterală în domeniul statisticii și conlucrează activ cu: Oficiile Naționale de Statistică a Republicii Azerbaidjan, Belarus, Georgiei, Federației Ruse, Republicii Kîrgîză, Institutul Național de Statistică din România (protocol de colaborare) și Statistica Norvegiei. În proces de elaborare sunt acordurile bilaterale în domeniul statisticii cu Institutul Național de Statistică a României, Statistica Letoniei, Oficiul de Statistica a Austriei, Oficiul de Statistica a Cehiei, Institutul de Statistică a Turciei, Statistica Lituaniei.

Sinteza oportunităților și amenințărilor este prezentată mai jos:

Oportunități	Amenințări
<ol style="list-style-type: none"> 1. Creșterea cererii de informații statistice relevante procesului decizional din partea administrației publice centrale și locale, precum și mediului de afaceri, organizațiilor neguvernamentale. Această cerere creează un mediu favorabil pentru suportul consolidării instituționale ale BNS. <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Suportul activităților prioritare în domeniul statisticii întru realizarea SND (Hotărîrea Guvernului nr. 191 din 25.02.2008) 1.2. Planul RM-UE stipulează necesitatea și activitatea de consolidare a sistemului statistic 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Presiune exagerată asupra BNS din partea: <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Autorităților administrației publice centrale și locale prin sporirea numărului însărcinărilor și solicitărilor de informație statistică 1.2. Agenților economici, în special, în cadrul acțiunilor de reducere a reglementării activității de întreprinzător

Oportunități

2. Oportunități de finanțare și asistență tehnică din exterior (suportul tehnic și financiar pentru dezvoltarea statisticii din partea organismelor internaționale și instituțiilor naționale din alte țări)
 2. 1. Asistență tehnică din partea partenerilor de dezvoltare (Banca Mondială, Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, Organizația Internațională a Muncii, Departamentul pentru Dezvoltarea Internațională (DFID) al Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, SIDA, statistica Norvegiei, INS România etc.)
 2. 2. Accesul la diverse programe de instruire și perfecționare profesională în țară și peste hotare
3. Consolidarea capacităților altor instituții care produc informație statistică sau dețin date administrative relevante statisticii și îmbunătățirea colaborării BNS cu acestea vor favoriza creșterea și eficiența producerii informației statistice oficiale
4. Prestarea serviciilor (elaborarea și furnizarea datelor statistice, organizarea cercetărilor statistice) la comandă și cu finanțarea utilizatorilor constituie, conform practicii internaționale, o sursă importantă de venituri pentru extinderea activității de producere și diseminare a informației statistice

Amenințări

2. Insuficiența de personal și resurse financiare pentru lucrările statistice noi, de dimensiuni mari (recensăminte), fapt ce ar putea afecta, în special, durabilitatea activităților (cercetărilor) noi implementate de BNS, elaborarea calitativă a informației statistice
3. Realizarea volumului scontat al asistenței tehnice externe care permite soluționarea multiplelor probleme de ordin metodologic și aplicativ, de implementare a cercetărilor statistice noi
4. Menținerea fluctuației ridicate de personal, în special, a cadrelor tinere și personalul IT
5. Lipsa capacităților/spiritului de colaborare din partea unor instituții în vederea extinderii accesului la date administrative relevante activității statistice de calitate corespunzătoare

4. Obiective strategice, priorități pe termen mediu și acțiunile prioritare

Analiza mediului intern și extern indică asupra provocărilor majore pentru BNS privind consolidarea capacităților BNS și îmbunătățirea relațiilor cu partenerii din avalul și amonte fluxului informațional și anume:

1. Adaptarea în continuare a sistemului de indicatori, metodologiilor de calcul a acestora, sistemului de cercetări statistice și modului de prezentare a datelor la cererea în creștere de informație statistică relevantă, fiabilă, comparabilă la nivel internațional și accesibilă pentru utilizatori;
2. Renovarea sistemului informațional al BNS, în special al proceselor tehnologice de colectare, prelucrare și diseminare a datelor;
3. Îmbunătățirea capacităților instituționale și resursele umane;
4. Perfecționarea coordonării în cadrul sistemului statistic național.

Respectiv obiectivele generale și speciale ale BNS pe termen mediu sunt următoarele:

Obiective generale	Obiective specifice	Activități prioritare
I. Fortificarea sistemului statistic național	<i>Dezvoltarea diseminării informației statistice</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Extinderea seriilor de timp și metadatelor plasate pe pagina web a BNS; • Dezvoltarea continuă a paginii web a BNS; • Implementarea instrumentului PC-Axis pentru diseminarea informației statistice prin pagina web a BNS; • Îmbunătățirea colaborării cu utilizatorii de date statistice prin organizarea diverselor întâlniri (a grupurilor țintă, mese rotunde, seminare etc.) cu participarea reprezentanților organelor de informare în masă, a altor persoane interesate; • Dezvoltarea marketingului produselor/serviciilor statistice, orientat spre studierea continuă a necesităților utilizatorilor, în special prin lansarea sondajelor de opinie, stabilirea relațiilor sistematice cu utilizatorii potențiali și actuali (promovarea publicațiilor statistice și serviciilor diferitor categorii de utilizatori, simplificarea modului de deservire a clienților).
	<i>Modernizarea infrastructurii tehnologiilor informaționale</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Aprobarea conceptului sistemului informatic al BNS și lansarea implementării pe etape a acestuia; • Implementarea TIC moderne în colectarea, prelucrarea, stocarea și diseminarea datelor statistice; • Reutilizarea oficiilor BNS cu echipament modern; • Asigurarea proceselor statistice cu soft licențiat; • Crearea bazelor de date integrate; • Implementarea tehnologiilor Internet pentru culegerea

Obiective generale	Obiective specifice	Activități prioritare
		<p>și transmiterea datelor statistice;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Implementarea tehnologiilor de acces eficient la bazele de date cu indicatori statistici; • Asigurarea securității informaționale a proceselor statistice.
	<p><i>Dezvoltarea sistemului de indicatori și metodologiilor de calcul a acestora</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Familiarizarea cu standardele internaționale, în special ale UE și practiciile înaintate a țărilor dezvoltate în vederea adaptării acestora la condițiile reale ale Republicii Moldova; • Perfecționarea conform concepției SCN a sistemului de indicatori statistici care prezintă un interes sporit pentru societate, îndeosebi a indicatorilor, care contribuie la evaluarea tendințelor în dezvoltarea durabilă a țării atât sub aspect economic, cât și social, al mediului și excluderea celor ce și-au pierdut actualitatea sau au o utilitate redusă; • Perfecționarea în continuare a calculului PIB, al altor indicatori în SCN, elaborarea secvenței complete de conturi în conformitate cu cerințele SCN ONU-93 (ținând cont de revizuirea ulterioară); o atenție sporită necesită a fi acordată perfecționării • Perfecționarea metodelor de estimare a economiei neobservate (sectoarele formal și informal), efectuării calculului experimental a dimensiunii activității ilegale; • Perfecționarea sistemului indicatorilor statisticilor ramurale; • Perfecționarea calculului tendințelor infraanuale de dezvoltare a economiei în ansamblu și pe sectoarele ei prin aplicarea ajustărilor sezoniere, etc.; • Aplicarea metodelor statistico-matematice și econometrice pentru sporirea capacității de analiză a proceselor economice și sociale; • Perfecționarea sistemului de indicatori sub aspect regional.
	<p><i>Dezvoltarea sistemului de colectare a informației statistice și administrative</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Perfecționarea registrului național al unităților statistice (RENUȘ); trecerea la utilizarea RENUȘ, ca sursă și instrument universal de bază pentru efectuarea cercetărilor statistice; • Dezvoltarea în continuare a sistemului clasificărilor statistice; • Efectuarea Recensământului General Agricol, care va asigura atât obținerea datelor statistice importante pentru societate privind situația în agricultură, cât și crearea bazelor de sondaj pentru organizarea cercetărilor statistice selective; • Pregătirea către Recensământul general al populației; • Perfecționarea sistemului de cercetări statistice, inclusiv a rapoartelor și chestionarelor statistice în scopul optimizării conținutului acestora și facilitării completării calitative a acestora de către agenții

Obiective generale	Obiective specifice	Activități prioritare
		<p>economici;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Implementarea pe scară largă a cercetărilor statistice prin sondaj a întreprinderilor mici și întreprinzătorilor individuali și combinarea optimală a acestora cu înregistrările totale; • Realizarea primei etape a creării sistemului integrat al statisticii întreprinderilor, care în conformitate cu normele internaționale va fi constituit dintr-un spectru coerent de cercetări statistice anuale și infraanuale (lunare și trimestriale); • Implementarea în practica statistică a metodelor moderne de colectare a informației statistice de la agenții economici, în special utilizând rețeaua Internet; • Asigurarea accesului la sursele administrative de date (Ministerul Dezvoltării Informaționale, Ministerul Afacerilor Interne (Direcția poliției rutiere), Serviciul Grăniceri, Agenția de Stat a Transporturilor etc.)
	<p><i>Perfecționarea managementului general al BNS</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Crearea Serviciului Informațional Rapoarte Financiare pe lângă BNS; • Optimizarea structurii organizaționale a BNS prin consolidarea aparatului central și a organelor teritoriale de statistică; • Consolidarea capacităților angajaților BNS în utilizarea metodologiilor, metodelor și practicilor statistice moderne prin perfecționarea continuă a cadrelor; • Îmbunătățirea motivației resurselor umane; • Perfecționarea managementului resurselor financiare
	<p><i>Perfecționarea coordonării în cadrul sistemului statistic național</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Consolidarea funcționalității Consiliului Național pentru Statistică; • Delimitarea funcțiilor și competențelor de producere a informației între instituțiile abilitate cu producerea informației statistice oficiale; • Colaborarea BNS cu instituțiile care dețin date administrative relevante producerii informației statistice oficiale
	<p><i>Dezvoltarea colaborării internaționale în domeniul statisticii</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Prezentarea în adresa organelor internaționale conform obligațiilor Republicii Moldova a informației statistice calitative, contribuind astfel la îmbunătățirea imaginii țării peste hotarele ei; • Actualizarea permanentă a datelor statistice și metodologiilor în cadrul SDDS al FMI; • Obținerea asistenței tehnice pentru racordarea statisticii naționale la standardele internaționale, ținând cont de particularitățile țării; • Schimbul de experiență prin materiale metodologice, publicații statistice etc. cu organele naționale de statistică din țările cu care sunt deja semnate acorduri de

Obiective generale	Obiective specifice	Activități prioritare
		colaborare în domeniul statisticii; • Semnarea acordurilor bilaterale și intensificarea activității de cooperare cu țările Baltice și alte țări ale UE
II. Obiective specifice de dezvoltare pe domeniul statistice		
	<i>Lansarea noilor cercetări statistice și altor activități importante în vederea elaborării informației statistice</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Pregătirea recensământului populației (către 2012); • Desfășurarea primului Recensământ general agricol; • Lansarea colectării datelor vizînd prețurile medii de consum la mărfuri și servicii în baza microcalculatoarelor (palm-topurilor); • Elaborarea Sistemului de analiză și prognozare a numărului populației Republicii Moldova în baza creării bazei de date demografice și a pachetului de programe de prelucrarea a informației; • Organizarea și lansarea cercetărilor statistice noi asupra gospodăriilor casnice pe probleme ce țin de piața muncii; • Perfecționarea fluxului informațional în domeniul social, sănătății, educației; • Efectuarea studiului asupra sănătății populației
	<i>Adaptarea sistemului de indicatori, clasificărilor și metodologiilor statistice la standardele internaționale, în special ale UE</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Elaborarea clasificatoarelor statistice naționale armonizate la standardele Uniunii Europene; • Elaborarea contului financiar al Sistemului Conturilor Naționale; • Perfecționarea metodologiei de calcul al indicelui prețului de consum prin ajustarea influenței calității produselor asupra evoluției prețurilor; • Elaborarea metodologiei de calcul al indicelui producției industriale; • Elaborarea metodologiei de calcul al indicilor prețurilor în construcții; • Lansarea noii cercetări a prețurilor în construcții

5. Direcțiile de activitate

5.1. Direcțiile prioritare de fortificare a sistemului statistic național

În baza analizei mediului intern și a celui extern a BNS, prezentate în capitolele 2 și 3 se propune realizarea următoarelor obiective și activități orientate spre consolidarea capacităților organelor statistice de a produce și disemina informație statistică de înaltă calitate și utilitate pe bază durabilă:

Obiectivul 1. Perfecționarea procesului de producere a informației statistice

Activități planificate:

1.1. Renovarea, pe etape, a sistemului informatic statistic

Sistemul tehnologiilor informaționale actual este un factor critic pentru asigurarea dezvoltării producției și diseminării informației statistice și, în această ordine de idei, îmbunătățirea satisfacerii cererii crescânde de informație statistică din partea Guvernului, autorităților administrației publice centrale și locale necesită modernizarea sistemului IT prin:

- 1) Elaborarea planului detaliat de acțiuni organizaționale necesare pentru implementarea pe etape a sistemului informațional al BNS;
- 2) Formularea problemelor și a caietelor de sarcini pentru subsistemele IT;
- 3) Reutilizarea oficiilor BNS cu echipament modern;
- 4) Elaborarea structurii unice a bazei de date;
- 5) Asigurarea proceselor statistice cu soft licențiat;
- 6) Elaborarea și implementarea subsistemelor informatice aferente procesului statistic de producere;
- 7) Crearea și menținerea funcționalității portalului e-statistica al BNS pentru asigurarea prezentării rapoartelor statistice în formă electronică de către agenții economici.

Portalul e-statistica va reprezenta interfața cu actorii externi și respondenții. Platforma va permite optimizarea relațiilor și economisirea timpului și resurselor a unui segment important de utilizatori.

- 8) Instruirea continuă a personalului în domeniul tehnologiilor informaționale;
- 9) Modernizarea metodelor de diseminare a informației statistice atât prin tehnologii web, cât și pe căi tradiționale;
- 10) Perfecționarea sistemului informațional statistic vizînd dezvoltarea regională.

1.2. Dezvoltarea sistemului de indicatori și de cercetări statistice în conformitate cu standardele internaționale, în special ale Uniunii Europene:

- 1) Familiarizarea cu standardele internaționale, în special ale UE și practiciile înaintate a țărilor dezvoltate în domeniile prioritare ale statisticii, în vederea adaptării acestora la condițiile reale ale Republicii Moldova;
- 2) Perfecționarea conform concepției SCN a sistemului de indicatori statistici care prezintă un interes sporit pentru societate, îndeosebi a indicatorilor, care contribuie la evaluarea tendințelor în dezvoltarea durabilă a țării atât sub aspect economic, cât și social, al mediului și excluderea celor ce și-au pierdut actualitatea sau au o utilitate redusă;
- 3) Dezvoltarea în continuare a sistemului clasificărilor statistice;
- 4) Perfecționarea registrului național al unităților statistice (RENUS); trecerea la utilizarea RENUS, ca sursă și instrument universal de bază pentru efectuarea cercetărilor statistice;
- 5) Optimizarea sistemului de cercetări statistice pe baza excluderii celor irelevante, implementarea cercetărilor noi bazate pe metode moderne de eșantionare:

- 5.1) Perfecționarea rapoartelor și chestionarelor statistice în corespundere cu cerințele Sistemului Conturilor Naționale și ținînd cont de cele ale standardelor naționale de contabilitate, în scopul facilitării, completării calitative a acestora de către agenții economici;

5.2) Implementarea pe scară largă a cercetărilor statistice prin sondaj a întreprinderilor mici și întreprinzătorilor individuali și combinarea optimală acestora cu înregistrările totale;

5.3) Realizarea primei etape a creării sistemului integrat al statisticii întreprinderilor;

Vor fi revizuite principalele procese tehnologice de colectare și prelucrare a datelor statistice. Accentul se va pune pe folosirea complementară la cele existente a metodelor moderne de colectare a informațiilor. Acțiunea prevede folosirea unde este posibil și relevant a metodelor de eșantionare, îmbunătățirea sistemelor și abordărilor actuale. Acțiunea se va desfășura treptat și permanent.

6) Elaborarea sistemului de metadate: documentarea metodologiilor statistice, a descrierii cercetărilor și procedeele statistice;

7) Achiziționarea și utilizarea aplicațiilor moderne de prelucrare și analiză a datelor

Analiza datelor statistice produse necesită programe și aplicații moderne. Se va recurge la procurarea și extinderea utilizării programelor specializate în domeniul statisticii: Stata, SPSS, SAS în funcție de necesitate pentru activitățile relevante ale BNS.

Rezultate scontate

- structura unică a bazei de date creată,
- implementarea etapizată a renovării IT,
- subsisteme statistice aferente procesului de producere statistică identificate și descrise,
- portalul e-statistica creat,
- noile versiuni a Clasificatorului Activităților din Economia Moldovei și a Clasificatorului Statistic al Produselor din Moldova (bunurilor și serviciilor) elaborate și implementate.

Indicatori de performanță

- caietele de sarcini privind renovarea pe etape a sistemului IT elaborate,
- subsistemele informaționale implementate funcționale,
- portalul e-statistica funcțional,
- numărul rapoartelor/chestionarelor statistice/financiare transmise de către agenții economici on-line,
- RENU funcțional,
- numărul de indicatori statistici, cercetări statistice aliniate la standardele UE,
- numărul cercetărilor statistice prin sondaj,
- numărul rapoartelor statistice nerelevante simplificate sau reduse.

Activități planificate și finanțarea necesară:

Nr.	Denumirea activității	Costul total, mii lei	Termenul de implementare
1.	Dezvoltarea infrastructurii informaționale a BNS	12671,0	2009-2011
2.	Optimizarea sistemului de cercetări statistice în conformitate cu standardele internaționale	1350,0	2009-2011
	Total	14021,0	

Obiectivul 2. Îmbunătățirea satisfacerii cererii de informații din partea beneficiarilor în formatul și volumul solicitat

Activități planificate:

2.1. Asigurarea accesului extins prin plasarea pe pagina oficială a BNS a datelor și metadatelor statistice (metodologiilor de calcul a indicatorilor statistici și metodelor de organizare a cercetărilor statistice) în formatul pasibil de analiză de către beneficiari

Orientarea spre necesitățile beneficiarilor de date statistice implică o deschidere și o transparență mai mare a datelor produse de BNS. Informațiile plasate pe pagina oficială a BNS vor include seriile de timp în retrospectivă în formatul facil pentru importare în programele și aplicațiile de analiză. Informațiile operative, notele informative și metadatele statistice vor fi plasate pe site-ul BNS și va fi pus în aplicare

instrumentul modern de diseminare a datelor PC- Axis. Vor fi descrise procesele tehnologice de colectare și producere a datelor statistice.

2.2. Organizarea meselor rotunde, seminarelor pentru utilizatori privind utilizarea informației produse de BNS

Utilizarea eficientă a datelor statistice (atât a celor agregate, cât și dezagregate) necesită un nivel mai înalt de cunoaștere a acestora. În acest scop vor fi promovate și organizate seminare, mese rotunde, diverse activități de instruire pentru actorii relevanți privitor la structura datelor statistice, utilizarea acestora și aplicarea programelor performante în analiza datelor existente. Instruirea va favoriza și utilizarea sporită, în modul stabilit de legislația Republicii Moldova a microdatelor colectate de BNS. Această acțiune va permite factorilor de decizie să conștientizeze utilitatea datelor și să promoveze utilizarea conformă a acestora.

2.3. Organizarea studiilor gradului de satisfacție a utilizatorilor cu informație statistică

2.4. Instituirea comisiei privind confidențialitatea datelor statistice

BNS primește anual peste 4 mii de solicitări la informație. O parte din solicitări cad sub incidența principiilor de confidențialitate. Examinarea demersurilor cu privire la confidențialitate necesită o instituționalizare prin crearea Comisiei specializate care va avea mandatul de a examina solicitările și demersurile în recurs, solicitările refuzate inițial. Totodată, Comisia va examina și va fi responsabilă pentru asigurarea aplicării conforme a principiului de confidențialitate în cadrul BNS.

Rezultate scontate:

- serii de timp plasate pe pagina web în formatele solicitate de utilizatori (Excel etc.),
- programe de instruire privind metodele statistice și programele de analiză statistică aplicate pentru beneficiari,
- metadate elaborate pentru toți indicatorii statistici principali,
- comisia privind confidențialitatea datelor statistice creată

Indicatori de performanță

- numărul utilizatorilor/solicitărilor de informație satisfăcute de BNS,
- numărul vizitatorilor paginii web a BNS,
- seriile de timp pentru toți indicatorii principali plasate pe pagina web,
- metadate ale principalilor indicatori statistici plasate pe pagina web,
- comisia privind confidențialitatea datelor statistice funcțională

Activități planificate și finanțarea necesară:

Nr.	Denumirea activității	Costul total, mii lei	Termenul de implementare
1.	Asigurarea accesului extins prin plasarea pe pagina oficială a BNS a datelor și metadatelor statistice (metodologiilor de calcul a indicatorilor statistici și metodelor de organizare a cercetărilor statistice) în formatul pasibil de analiză de către beneficiari	206,0	2009-2011
2.	Organizarea meselor rotunde, seminarelor pentru utilizatori privind utilizarea informației produse de BNS	108,0	2009-2011
	Total	314,0	

Obiectivul 3. Consolidarea capacităților instituționale și resursele umane ale BNS

Activități planificate:

3.1. Optimizarea structurii organizaționale a BNS prin consolidarea aparatului central și a organelor teritoriale de statistică

1) Perfecționarea structurii organizatorice a sistemului statistic în vederea eficientizării activității statistice, în special:

- crearea Serviciului Informațional Rapoarte Financiare pe lângă BNS;
- integrarea orizontală a subdiviziunilor Direcției Generale Tehnologii Informaționale (DGTI) cu subdiviziunile respective ale aparatului central al BNS;

- crearea direcțiilor regionale pentru statistică (în baza a 6 - 10 organe teritoriale existente) și atribuirea acestora anumitor funcții administrative;

2) Instituționalizarea managementului calității în statistică. Calitatea informației statistice este determinată de buna desfășurare a activităților la toate etapele de producere a datelor statistice: colectarea, prelucrarea, stocarea datelor primare și compilarea indicatorilor statistici. Pentru principalele procese de producere a datelor statistice se vor elabora indicatori de calitate. Indicatorii de calitate vor fi monitorizați în cadrul sistemului de asigurare a calității, o unitate specializată va fi responsabilă de auditul și monitorizarea calității sistemului statistic. Anual se va produce raportul calității în sistemul de statistici;

3) Instituționalizarea pregătirii cadrelor în domeniile statistice.

Ajustările structurii organizatorice a BNS vor fi realizate în condițiile renovării sistemului informațional prin utilizarea tehnologiilor informaționale avansate și în limita efectivului de personal stabilit.

Dificultăți: restricții privind majorarea efectivului aparatului central al BNS și a transferului de unități de personal (mijloace financiare) în cadrul sistemului BNS (aparatului central, subdiviziunile subordonate, organele teritoriale de statistică).

3.2. Consolidarea capacităților angajaților BNS în utilizarea metodologiilor, metodelor și practicilor statistice moderne prin perfecționarea continuă a cadrelor

1) Formarea și perfecționarea pregătirii profesionale a personalului în domeniul metodologiilor și practicilor avansate în statistică atât în țară, cât și peste hotare, prin antrenarea experților străini de talie internațională și transmiterea cunoștințelor obținute de participanții la stagieri către alți colaboratori atât prin organizarea seminarelor, cursurilor, cât și în procesul de activitate zilnică;

2) Acordarea atenției sporite pregătirii și formării personalului în organele teritoriale pentru statistică;

3) Perfecționarea cunoașterii limbilor străine, în special a celei engleze, pentru a avea posibilitate de a studia materialele metodologice parvenite de peste hotare, precum și pentru participarea activă a colaboratorilor la seminarele și conferințele internaționale, fapt ce la rândul său va impulsiona aplicarea experienței avansate a altor țări în practica statistică a Republicii Moldova;

4) Studiarea și aplicarea în practică a noilor realizări în domeniul tehnologiilor informaționale;

5) Creșterea capacităților BNS în pregătirea cadrelor.

3.3. Îmbunătățirea motivației resurselor umane

Perfecționarea managementului resurselor financiare și umane va fi realizată în special prin:

1) Perfecționarea metodelor de motivație a personalului întru eficientizarea activității acestuia;

2) Crearea condițiilor de muncă mai bune pentru sporirea atractivității lucrului în statistică și dezvoltarea multilaterală a personalității fiecărui colaborator;

3) Acoperirea din contul instituției (cu suportul donatorilor) a costurilor ce țin de studiile postuniversitare, în special de masterat în domeniul statisticii a colaboratorilor BNS.

Atragerea și menținerea resurselor umane performante este un factor critic pentru funcționarea adecvată a BNS. Modalitățile de stimulare a personalului în special sunt relevante tinerilor specialiști. Dezvoltarea profesională se va desfășura prin intermediul centrelor de instruire specializate din Republica Moldova și peste hotare, dar în special prin centrul de instruire pe lângă BNS.

Dificultăți/opportunități: Restricții ce țin de utilizarea mijloacelor financiare provenite din prestarea serviciilor, vânzarea publicațiilor statistice pentru stimularea muncii colaboratorilor BNS.

3.4. Perfecționarea managementului resurselor financiare

1) Elaborarea și implementarea măsurilor de optimizare a cheltuielilor (AC, DGTI, OTS);

2) Îmbunătățirea procesului de planificare statistică, în special privind finanțarea programelor statistice, OTS prin:

2.1) Elaborarea și lansarea unui sistem de evidență performant privind consumul de timp pe principalele lucrări statistice;

- 2.2) Elaborarea altor instrumente de evaluare și monitorizare a încărcăturii medii a personalului statistic și repartizarea optimă a resurselor între OTS;
- 3) Perfecționarea sistemului de tarife pentru serviciile prestate de BNS;
- 4) Majorarea veniturilor extrabugetare (din prestarea serviciilor statistice etc.).

Rezultate scontate:

- Serviciul Informațional Rapoarte Financiare creat,
- Aparat central al BNS și OTS consolidate;
- Direcții regionale pentru statistică create,
- Concept al sistemului de management al calității în statistică elaborat.

Indicatori de performanță:

- Serviciul Informațional Rapoarte Financiare funcțional,
- fluctuația cadrelor,
- numărul personalului profesionist menținut,
- ponderea tinerilor în personalul BNS,
- numărul persoanelor cu studii superioare și postuniversitare în statistică;
- sistemul de pregătire a cadrelor în funcțiune.

Activități planificate și finanțarea necesară:

Nr.	Denumirea activității	Costul total, mii lei	Termenul de implementare
1.	Consolidarea capacităților instituționale și resursele umane ale BNS		2009-2011
	Total	2520,0	

Obiectivul 4. *Perfecționarea coordonării în cadrul sistemului statistic național***Activități planificate:***4.1. Consolidarea funcționalității Consiliului Național pentru Statistică*

Consiliul Național pentru Statistică este un organ important pentru coordonarea eficientă a activității statistice. Totodată, Consiliul promovează la nivelul intersectorial rolul statisticilor oficiale, fortifică și consolidează sistemul statistic național. Consiliul prin intermediul discutării subiectele de dezvoltare a sistemului statistic național, identificării, promovării și monitorizării implementării strategiilor și planurilor relevante, realizarea strategiilor și planurilor date va contribui esențial la dezvoltarea sistemului statistic național. Consiliului îi va reveni un rol însemnat de promovare a importanței politice a dezvoltării sistemului național de statistică.

O componentă importantă în activitatea Consiliului va fi discutarea fezabilității soluționării numărului crescând de solicitări ale utilizatorilor versus creșterea presiunii informaționale asupra respondenților (sub aspectul volumului datelor solicitate, numărului, periodicității și termenelor de realizare a cercetărilor statistice).

Termenii restrânși de prezentare a informației creează presiune foarte mare asupra agenților economici și capacităților administrative limitate din cadrul BNS: nu toate informațiile prezentate utilizatorilor de către BNS în termeni restrânși justifică presiunea majorată asupra agenților economici și procesului de producție al BNS. Totodată, termenii mici de prezentare a datelor influențează negativ asupra calității datelor primare furnizate de către agenții economici (întrucât deseori se prezintă datele preliminare ce ulterior se precizează), influențând respectiv și calitatea indicatorilor statistici.

4.2. Delimitarea funcțiilor și competențelor de producere a informației între instituțiile abilitate cu producerea informației statistice oficiale

Prin intermediul Consiliului Național pentru Statistică și prin intermediul cooperării instituționale bilaterale se vor preciza exact responsabilitățile și competențele fiecărei instituții implicate în procesul de colectare, prelucrare și stocare a informației statistice. Unde este relevant va include fortificarea capacităților instituțiilor date.

4.3. Colaborarea BNS cu instituțiile care dețin date administrative relevante producerii informației statistice oficiale

Este necesar de asigurat accesul la date care corespund exigențelor statistice privind noțiunile, metodologia, periodicitatea în procesul de colectare și prelucrare a datelor administrative relevante statisticii. Se va asigura accesul la datele calitative, accesibile conform cerințelor și metodologiilor BNS. Accesul la datele administrative pentru necesitățile statisticii oficiale vor fi furnizate de către instituțiile de resort.

4.4. Fortificarea capacităților organelor statisticii oficiale

BNS în comun cu partenerii din cadrul sistemului statistic național va colabora cu acestea și organismele internaționale în vederea creșterii capacității de expertizare privind metodologiile și metodele statistice.

În afară de disponibilitatea programelor de instruire în colectarea și prelucrarea informației, se vor desfășura diverse activități de instruire profesională pe domenii. Oficiile teritoriale vor fi în continuare dotate cu echipamente necesare pentru activitatea sa profesională. Alte instituții implicate în colectarea și prelucrarea datelor oficiale vor fi asistate în elaborarea metodologiilor statistice, respectarea standardelor de calitate în acest domeniu.

Rezultate scontate:

- lista tuturor cercetărilor elaborate de autoritățile responsabile de statistica oficială,
- precizarea exactă a responsabilităților și competențelor fiecărei instituții implicate în procesul de colectare, prelucrare și stocare a informației statistice,
- accesul la datele administrative pentru necesitățile statisticii oficiale asigurat de către instituțiile de resort.

Indicatori de performanță:

- Consiliul Național pentru Statistică funcțional,
- numărul acordurilor de cooperare cu instituțiile administrative de colectare a datelor,
- optimizarea termenelor de prezentare a rapoartelor statistice/financiare de către agenții economici.

Activități planificate și finanțarea necesară:

Nr.	Denumirea activității	Costul total, mii lei	Termenul de implementare
1.	Asigurarea accesului și utilizării datelor administrative relevante producerii informației statistice oficiale	405,0	2009-2011
2.	Analiza fluxurilor informaționale întru perfecționarea acestora și delimitarea funcțiilor și competențelor de producere a informației între instituțiile abilitate cu producerea informației statistice oficiale	100,0	2009-2011
	Total	505,0	

Obiectivul 5. Dezvoltarea colaborării internaționale în domeniul statisticii.

Activități planificate:

- 5.1. Prezentarea informației statistice calitative în adresa organelor internaționale conform obligațiilor Republicii Moldova, contribuind astfel la îmbunătățirea imaginii țării peste hotarele ei;
- 5.2. Conlucrarea cu organismele internaționale întru prezentarea în bazele de date a acestora a datelor statistice calitative, actualizate, identice cu indicatorii similari la nivel internațional;
- 5.3. Actualizarea permanentă a datelor statistice și metodologiilor în cadrul SDDS al FMI;
- 5.4. Colaborarea cu organismele donatoare întru obținerea asistenței tehnice pentru racordarea statisticii naționale la standardele internaționale;
- 5.5. Schimbul de experiență prin materiale metodologice, publicații statistice și alte informații cu organele naționale de statistică din țările cu care sunt deja semnate acorduri de colaborare în domeniul statisticii.

Acțiunile planificate sunt continui și vor fi realizate pe întreaga perioadă 2009-2011.

Rezultate scontate:

- Pagina Națională Sumară a Datelor (NSDP) conform SDDS al FMI, bazele de date ale organismelor internaționale actualizate,
- Cunoaștere mai bună de către utilizatorii externi și imagine mai bună a țării peste hotarele ei,
- Colaborare între BNS și oficiile naționale de statistică din țările dezvoltate,

- Asistență tehnică și financiară eficientă.

Indicatori de performanță:

- Numărul țărilor și organismelor internaționale cu care BNS întreține colaborare activă,
- Numărul chestionarelor și indicatorilor expediți pentru organismele internaționale,
- Numărul seminarelor, conferințelor internaționale în domeniul statisticii organizate de către BNS în colaborare cu organismele internaționale sau/și oficii naționale de statistică din alte țări.

5.2. Direcțiile prioritare de dezvoltare pe domenii statistice

5.2.1. Dezvoltarea clasificărilor statistice centrale

Obiectivul 1. Elaborarea clasificatoarelor statistice naționale armonizate la standardele Uniunii Europene

1) Descrierea succintă a situației curente

În vederea asigurării funcționării sistemului statistic național, comparabil la nivel internațional, au fost elaborate și implementate în practica statistică clasificările centrale, aliniate la standardele Uniunii Europene:

- *Clasificarea Activităților din Economia Moldovei (CAEM)*, armonizată cu Nomenclatorul Activităților din Comunitatea Europeană (NACE, redacția 1) a fost pusă în aplicare în a.2001. Actuala versiune a CAEM, pusă în aplicare în a.2005 a fost elaborată în corespundere cu NACE (rev. 1.1);
- *Clasificarea Statistică a Produselor (Bunurilor și Serviciilor) din Republica Moldova (CSPM)*, aliniată la Clasificarea Produselor Asociale Activităților din Comunitatea Economică Europeană (CPA) a fost implementată în anul 2002.

2) Activități planificate și finanțarea necesară

Nr.	Denumirea activității	Costul total, mii lei	Termenul de implementare
1.	Elaborarea și implementarea noii versiuni a CAEM în conformitate cu NACE, rev.2		2009-2010
2.	Elaborarea și implementarea noii versiuni CSPM în conformitate cu CPA, 2008		2010-2011
3.	Recodificarea registrului statistic și bazelor de date existente în conformitate cu noile versiuni ale clasificatoarelor naționale elaborate		2010-2011
	Total	300,0	

3) **Instituții responsabile de implementare** – BNS (DISRF în comun cu direcțiile/secțiile BNS) în comun cu alte organe ale administrației publice centrale

4) Rezultatele scontate

- Elaborarea noii versiuni a CAEM în conformitate cu NACE, rev.2;
- Elaborarea noii versiuni a CSPM în conformitate cu CPA, 2008;
- Implementarea noilor versiuni ale CAEM și CSPM;

5) **Indicatorii de performanță** – Elaborarea informației statistice în conformitate cu noile versiuni ale CAEM și CSPM compatibile la nivel internațional.

5.2.2. Efectuarea recensămintelor

Obiectivul 1. Pregătirea recensământului populației (către 2012)

1) Descrierea succintă a situației curente

Primul recensământ al populației (RP) de la declararea independenței Republicii Moldova a fost realizat în anul 2004. În cadrul runde internaționale 2010 urmează realizarea următorului RP.

În scopul creării cadrului juridic, neexistent pînă în prezent, pentru efectuarea recensămîntului populației, precum și necesitatea de armonizare a legislației naționale cu legislația comunitară și anume Regulamentul nr.322/97 (CE) Consiliului din 17 februarie 1997 privind Statisticile Comunitare (nr. CELEX 31997R0322) (Publicat în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene 052 22.02.1997 p.1) și Regulamentul (CE) No 763/2008 Parlamentului European și al Consiliului din 9 iulie 2008 privind recensămîntul populației și locuințelor (Publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene 218/14 13.8.2008), a fost elaborat proiectul de Lege cu privire la Recensămîntul general al populației din anul 2012.

Măsurile propuse în proiectul de Lege vor permite armonizarea legislației naționale cu legislația comunitară, asigurînd astfel atît comparabilitatea internațională cît și a datelor între recensămintele anterioare.

Proiectul legii a fost expediat spre examinare Guvernului (decembrie 2008), ulterior urmînd a fi promovat în Parlament.

2) Activități planificate și finanțarea necesară

Nr.	Denumirea activității	Costul total, mii lei	Termenul de implementare
1.	Promovarea proiectului Legii "Cu privire la Recensămîntul general al populației din 2012"	-	2009
2.	Elaborarea Planului de măsuri și al Planului calendaristic al lucrărilor de organizare și efectuare a Recensămîntului general al populației din anul 2012 în Republica Moldova	209,0	2009-2010
3.	Elaborarea principiilor metodologice și tehnologice de bază, a instrumentarului statistic pentru organizarea și efectuarea recensămîntului de probă al populației	345,0	2009-2010
4.	Efectuarea Recensămîntului de probă al populației	593,0	2010
5.	Definitivarea elaborării și multiplicarea chestionarelor de recensămînt și a instrumentarului statistic pentru Recensămîntul general al populației din anul 2012	9387,0	2010-2011
6.	Achiziționarea materialului cartografic, întocmirea listelor clădirilor și sectorizarea de recensămînt	1954,0	2011
7.	Elaborarea softului de prelucrare automatizată a datelor Recensămîntului populației, achiziționarea echipamentului tehnic și altor resurse tehnico-materiale	6485,0	2010-2011
8.	Asigurarea publicității Recensămîntului general al populației (finalizarea în anul 2012)	450,0	2010-2011
	Total	19423,0	

3) Instituții responsabile de implementare – BNS (DR, DSPMD) în comun cu organele administrației publice centrale și locale

4) Rezultatele scontate – Lucrările de pregătire către RP realizate

5) Indicatorii de performanță

- Proiectul legii privind recensămîntul populației adoptat
- Recensămîntul de probă realizat
- Instrumentarul de recensămînt elaborat

Obiectivul 2. Primul Recensămînt general agricol

1) Descrierea situației curente

În scopul obținerii informației complexe și relevante privind starea și potențialul sectorului agrar al Republicii Moldova în noile condiții economice, întru realizarea prevederilor Programului Național "Satul Moldovenesc" (2005-2015), Hotărîrii Guvernului nr.309 din 17 martie 2007, precum și Planului de acțiuni privind implementarea Strategiei naționale de dezvoltare pe anii 2008-2011, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.191 din 25 februarie 2008 au fost lansate și se desfășoară lucrările de pregătire către efectuarea recensămîntului general agricol.

Recensămîntul General Agricol (RGA) reprezintă o măsură de interes național și local, rezultatele căruia vor servi ca bază pentru elaborarea și realizarea deciziilor autorităților publice centrale și locale, a businessului pentru asigurarea securității alimentare a populației, dezvoltarea sectorului agroalimentar, a localităților sătești etc.

E necesar de remarcat că pînă în prezent în Republica Moldova se efectuau doar recensăminte specializate în agricultură: a suprafețelor însămînțate (ultimul a fost efectuat în a.1985), animalelor (a.1992), plantațiilor multianuale (a.1994).

Conform practicii internaționale se efectuează recensăminte agricole *generale*, cu o periodicitate de o dată în 10 sau 5 ani (în dependență de țară), care sunt mult mai complexe și integre față de cele specializate. **O acțiune de asemenea amploare ca Recensămîntul General Agricol în Republica Moldova încă n-a fost efectuată.**

Realizarea RGA în Republica Moldova se încadrează în Programul Organizației Națiunilor Unite pentru Agricultură pentru Recensămîntul Mondial Agricol, precum și cel realizat în Uniunea Europeană – runda 2010.

În scopul pregătirii pentru realizarea primului Recensămînt General Agricol au fost realizate o serie de lucrări, dintre care cele mai importante:

- A fost creat cadrul juridic necesar. Prin Hotărîrea Guvernului nr.992 din 3 septembrie 2007 a fost aprobat Planul de acțiuni pentru realizarea recensămîntului.
- În scopul dirijării și coordonării activității de pregătire și efectuare a RGA, prin Hotărîrea Guvernului nr.309 din 17 martie 2007 a fost creată și își desfășoară activitatea Comisia republicană pentru RGA sub conducerea prim-viceprim-ministrului Republicii Moldova.
- A fost pregătit proiectul instrumentarului de recensămînt, testat în cadrul recensămîntului agricol de probă realizat în luna octombrie a.c. în 2 localități a raionului Căușeni etc.

2) Activități planificate și finanțarea necesară

Nr.	Denumirea activității	Costul total, mii lei	Termenul de implementare
1.	Definitivarea programului, regulamentelor metodologice și instrumentarului RGA în baza rezultatelor efectuării recensămîntului de probă, procurarea rechizitelor de birou și altor mijloace tehnico-materiale	6619,0	2009
2.	Efectuarea lucrărilor de pregătire și desfășurare a RGA propriu-zis	80127,5	2010
3.	Primirea, prelucrarea automatizată, generalizarea și analiza datelor (finalizarea în anul 2012)	5769,5	2011
	Total	92516,0	

3) Instituții responsabile de implementare – BNS (DR, DSAM) în comun cu Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Economiei și Comerțului, Agenția Relații Funciare și Cadastru, Ministerul Finanțelor, Agenția agroindustrială "Moldova-Vin", Ministerul Administrării Publice Locale, Ministerul Afacerilor Interne, autoritățile administrației publice locale

4) Rezultatele scontate – Obținerea datelor relevante, fiabile și complexe vizînd starea actuală în agricultură

5) Indicatorii de performanță

- Recensămîntul desfășurat
- Informația este publicată și diseminată utilizatorilor

5.2.3. Dezvoltarea statisticii demografice și sociale

Obiectivul 1. **Elaborarea Sistemului de analiză și prognozare a numărului populației Republicii Moldova în baza creării bazei de date demografice și a pachetului de programe de prelucrare a informației**

1) Descrierea succintă a situației curente

Pentru asigurarea executării deciziei Consiliului suprem de Securitate nr. 05/1-03-03 din 17 iulie 2008 referitoare la prognozele demografice a fost elaborat Planul de măsuri necesare pentru elaborarea programului de procesare a datelor statistice demografice.

Lipsa metodologiei de efectuare a prognozelor populației, ce ar corespunde nivelului contemporan de prognozare demografică, surselor programatorii pentru determinarea premizelor schimbărilor natalității, mortalității și migrației, necesare pentru calculul populației de perspectivă, lipsa bazei de date demografice în format electronic pentru elaborarea scenariilor și prognozei, precum și lipsa resurselor umane fac îndeplinirea obiectivului dificilă.

Problemele existente în domeniul analizei demografice și prognozei permit formularea scopurilor, atingerea cărora vor fi posibile de soluționat în cadrul Strategiei Naționale de Dezvoltare în întregime sau parțial.

Elaborarea Sistemului de analiză și prognozare a numărului populației necesită:

1. Surse umane suplimentare (în cadrul BNS);
2. Surse financiare suplimentare;
3. Coordonarea specializată în rezolvarea acestei probleme, a specialiștilor BNS, Academiei de Științe a Moldovei, Institutului Economiei, Finanțe și Statistică.

2) Activități planificate și finanțarea necesară

Nr.	Denumirea activității	Costul total, mii lei	Termenul de implementare
1.	Studierea experienței statelor unde Sistemul analogic este creat	393,2	2009
2.	Crearea bazei de date demografice– etapa I	53,8	2009
3.	Crearea bazei de date demografice – etapa II	48,3	2009
4.	Cursurile în domeniul analizei demografice și utilizării programelor avansate în calcularea indicatorilor demografici	67,0	2009
5.	Elaborarea sarcinii tehnice pentru pregătirea scenariilor și tabelelor de ieșire a prognozei demografice, adaptarea metodelor de analiză existente, elaborarea scenariilor de prognoză a numărului populației și prognozei demografice cu mai multe variante	306,0	2009
6.	Elaborarea unui nou Soft de procesare a datelor mișcării naturale a populației	130,4	2009
7.	Elaborarea pachetului mijloacelor de programe pentru pregătirea scenariilor de efectuare a prognozelor și analizelor demografice	1080,0	2009
8.	Instruirea specialiștilor secției statistica demografică în acest domeniu	69,5	2009-2010
9.	Efectuarea calculelor experimentale a prognozei	93,5	2010
10.	Implementarea prognozelor demografice	30,8	2010
11.	Elaborarea și tiparul publicațiilor statistice tematice	27,5	2010
	Total	2300,0	

3) Instituții responsabile de implementare – BNS (DSPMD) în comun cu Ministerul Economiei și Comerțului, Ministerul Dezvoltării Informaționale, Serviciul Grăniceri

4) Parteneri internaționali – ONU/ Fondul Națiunilor Unite pentru Populație

5) Rezultatul scontat – Sistemul de analiză și prognozare a populației elaborat

6) Indicatorii de performanță – Indicatorii privind pronosticul populației elaborați și diseminați

**Obiectivul 2. Organizarea și lansarea cercetării statistice asupra gospodăriilor casnice privind
Intrarea tinerilor pe piața muncii ca modul complementar la cercetarea de bază Ancheta
Forței de Muncă (AFM) în conformitate cu normele europene**

1) Descrierea succintă a situației curente

Tinerii de rând cu alte categorii de populație defavorizate sunt supuse riscului de excluziune socială. Conform datelor cercetării AFM fiecare al doilea tânăr (15-24 ani) este elev sau student, fiecare al cincilea – ocupat în economie, fiecare a opta persoană – este plecată peste hotare la lucru sau în căutare de lucru, iar fiecare a șaptea persoană (13,5%) practic nu are nici o ocupație. Totodată rata șomajului în rândul tinerilor este cel puțin de două ori mai mare față de rata șomajului pe țară.

Obiectivul principal al anchetei complementare este cel de asigurare a informațiilor necesare ce caracterizează fenomenul de căutare și integrare a tinerilor pe piața forței de muncă din momentul părăsirii sistemului educațional.

Pentru elaborarea politicilor adecvate în acest domeniu este necesară informația statistică respectivă. Cercetarea dată este în conformitate cu Strategia națională de dezvoltare, Strategia națională privind politicile de ocupare a forței de muncă pe anii 2007-2015 și cu normele europene.

2) Activități planificate și finanțarea necesară

Nr.	Denumirea activității	Costul total, mii lei	Termenul de implementare
1.	1. Organizarea și realizarea cercetării (elaborare soft, elaborare și multiplicare instrumentar, instruirea personalului, realizarea cercetării pe teren etc.)	807,2	2009
2.	2. Elaborarea și tiparul publicației statistice tematice	15,0	2009
3.	3. Masă rotundă cu utilizatorii	3,0	2009
	Total	825,2	

3) Instituții responsabile de implementare – BNS (DSPMD)

4) Rezultatul scontat – Cercetarea realizată

5) Indicatorii de performanță

- Indicatori elaborați și diseminați:
 - Indicatorii privind populația tânără după apartenența la sistemul educațional pe grupe de vârstă;
 - Indicatorii privind populația tânără care a părăsit sistemul educațional după: modalitatea de părăsire și vârsta la acea perioadă, nivelul de instruire, domeniul de pregătire, motivul părăsirii sistemului educațional, nivelul școlii absolvite etc.;
 - Indicatorii privind populația tânără care a avut un loc de muncă semnificativ după: perioada necesară găsirii acestuia, nivelul școlii absolvite, domeniul de pregătire, statutul profesional, grupe de ocupații, vechime în muncă etc.

**Obiectivul 3. Organizarea și lansarea cercetării statistice asupra gospodăriilor casnice privind
Munca copiilor ca modul complementar la cercetarea de bază Ancheta Forței de Muncă**

1) Descrierea succintă a situației curente

Experți internaționali și locali se pronunță asupra faptului că în Republica Moldova este pe larg răspândit fenomenul *muncii copiilor*, mai ales în activitățile agricole. Însă până în prezent nu au fost efectuate studii reprezentative în aceste scopuri. Unde este hotarul între „educație prin muncă” și „muncă” în detrimentul sănătății sau a procesului de studii.

Cercetarea propusă ar putea da răspuns la unele întrebări, în primul rând la amploarea acestui fenomen. Cercetarea complementară propusă de a fi lansată are ca scop principal colectarea datelor referitoare la specificul activităților pe care le desfășoară copiii (7 - 17 ani): școlare, economice, gospodărești.

Pentru elaborarea politicilor adecvate în acest domeniu este necesară informația statistică respectivă. Cercetarea dată este în conformitate cu Strategia națională de dezvoltare, Strategia națională privind politicile de ocupare a forței de muncă pe anii 2007-2015 și cu normele internaționale (BIM).

2) Activități planificate și finanțarea necesară

Nr.	Denumirea activității	Costul total, mii lei	Termenul de implementare
1.	1. Organizarea și realizarea cercetării (elaborare soft, elaborare și multiplicare instrumentar, instruirea personalului, realizarea cercetării pe teren etc.)	817,0	2009-2010
2.	2. Elaborarea și tiparul publicației statistice tematice	15,0	2010
3.	3. Masă rotundă cu utilizatorii	3,0	2010
	Total	835,0	

3) Instituții responsabile de implementare – BNS (DSPMD) în comun cu Ministerul Economiei și Comerțului, Programul Internațional pentru Eliminarea Muncii Copilului, Moldova

4) Rezultate scontate – Cercetare realizată

5) Indicatorii de performanță

- Indicatori elaborați și diseminați:
 - activitățile desfășurate de copii în gospodărie;
 - activitățile desfășurate de copii în afara gospodăriei (sectoarele economice (formal sau informal) în care se încadrează acestea);
 - numărul copiilor care nu frecventează școala.
- Elaborarea publicației statistice

Obiectivul 4. **Organizarea și lansarea cercetării statistice asupra gospodăriilor casnice privind Utilizarea timpului în conformitate cu normele internaționale**

1) Descrierea succintă a situației curente

În conformitate cu art. 22 al Legii cu privire la asigurarea egalității de șanse între femei și bărbați, BNS are sarcina de a colecta, procesa și generaliza informațiile statistice dezagregate pe sexe.

Conform practicilor internaționale, în statisticile gender, cercetarea *Utilizarea timpului* este o sursă utilă de informații pentru a evalua dimensiunea gender în așa activități cum ar fi: cele plătite, casnice, de îngrijire a persoanelor, îndeplinirea sarcinilor familiale, petrecerea timpului liber. Pentru a demonstra diferite modele de “alocare a timpului” prin prisma dimensiunii gender, cercetarea *Utilizarea timpului* de asemenea subliniază rolurile și condițiile femeilor și bărbaților în familie și în viața socială.

Pentru elaborarea politicilor adecvate în acest domeniu este necesară informația statistică respectivă. Cercetarea dată este în conformitate cu Strategia națională de dezvoltare, Strategia națională privind politicile de ocupare a forței de muncă pe anii 2007-2015 și cu normele internaționale (ONU) și normele europene (Eurostat).

2) Activități planificate, finanțarea necesară, rezultatul scontat și indicatorii de performanță

Nr.	Denumirea activității	Costul total, mii lei	Termenul de implementare
1.	1. Organizarea și realizarea cercetării (elaborare soft, elaborare și multiplicare instrumentar, instruirea personalului, realizarea cercetării pe teren etc.)	2212,6	2009/2011
	Total	2212,6	

3) Instituții responsabile de implementare – BNS (DSPM), Ministerul Economiei și Comerțului, Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare în Moldova, Fondul de Dezvoltare al Națiunilor Unite destinat Femeilor

4) Rezultatul scontat – Cercetare realizată

5) Indicatorii de performanță

- Indicatori elaborați și diseminați:

- Ecartul de gen al ocupării în activități productive, al modului de utilizare a timpului și de repartizare a acestuia între diferite activități (productive, personale, gospodărești, recreative, asociative, cultural-sportive, de voluntariat etc.)

Obiectivul 5. Efectuarea studiului asupra sănătății populației

1) Descrierea succintă a situației curente

În anul 2005 BNS cu suportul tehnic al Băncii Mondiale a efectuat pentru prima dată Studiul privind starea de sănătate a populației. Instrumentarul utilizat la colectarea datelor a fost standardizat din punct de vedere al definițiilor și clasificărilor utilizate conform normelor și recomandărilor OMS și EUROSTAT.

Pentru a oferi informații privind evaluarea stării de sănătate a populației studiile de acest gen se efectuează cu o regularitate de 3 - 5 ani. Inițial efectuarea acestui studiu a fost preconizată pentru anul 2009, dar de comun acord cu Ministerul Sănătății și Banca Mondială a fost transferată pentru anii 2010-2011, dat fiind că în trimestrul III 2008 la solicitarea Ministerului Sănătății și Băncii Mondiale a fost lansat modulul ad-hoc pe sănătate în cadrul Cercetării bugetelor gospodăriilor casnice, unde au fost abordate principalele aspecte ce țin de utilizarea serviciilor de sănătate de către populație. La moment are loc generalizarea rezultatelor în baza acestui modul.

2) Activități planificate și finanțarea necesară

Nr.	Denumirea activității	Costul total, mii lei	Termenul de implementare
1.	Elaborarea instrumentarului cercetării (chestionare, instrucțiuni etc.)	-	2010
2.	Extragerea eșantionului și calcularea indicatorilor de inferență statistică	10,4	2011
3.	Elaborare SOFT / consultanță locală	75,0	2011
4.	Multiplicarea instrumentarului cercetării	35,0	2011
5.	Înstruirea personalului	22,0	2011
6.	Lansarea lucrărilor pe teren	315	2011
	Total	457,4	

3) Instituții responsabile de implementare – BNS (DSSNT) în comun cu Ministerul Sănătății, Banca Mondială

4) Rezultatul scontat – Studiul elaborat

5) Indicatorii de performanță – Rezultatele studiului sunt publicate

Obiectivul 6. Proiectarea și realizarea unei anchete prin sondaj privind excluderea socială a populației

1) Descrierea succintă a situației curente

Indicatorii sociali reprezintă un suport informațional important pentru elaborarea și fundamentarea politicilor sociale. Elaborarea unui sistem de indicatori statistici în domeniul excluderii sociale va contribui la monitorizarea și evaluarea politicilor de combatere a sărăciei și de promovare a incluziunii sociale.

2) Activități planificate și finanțarea necesară

Nr.	Denumirea activității	Costul total, mii lei	Termenul de implementare
1.	Efectuarea studiului în cadrul CBGC	175,5	2009
2.	Familiarizarea cu indicatorii structurali privind excluderea socială	-	2009
3.	Masă rotundă cu utilizatorii	-	2009
	Total	175,5	

3) Instituții responsabile de implementare – BNS (DSSNT)

4) Rezultatul scontat – Cercetare elaborată

5) Indicatorii de performanță

- Indicatorii cheie care caracterizează sărăcia și excluderea socială

5.2.4. Perfecționarea indicatorilor statistici

Obiectivul 1. Perfecționarea modului de colectare, procesare a datelor și a metodologiei de calcul a indicelui prețului de consum (IPC) prin ajustarea influenței calității produselor asupra evoluției prețurilor

1) Descrierea succintă a situației curente

Calculul indicelui prețurilor de consum (IPC) se efectuează din 1991 lunar.

La momentul dat metodologia de calcul a indicilor prețurilor de consum a fost revăzută în corespundere cu cerințele și standardele UE. A fost implementat un complex nou de programe pentru introducerea, transmiterea și prelucrarea informației primare a prețurilor pentru calcularea IPC, fiind totodată ajustat algoritmul de calcul al IPC în corespundere cu practica avansată a altor țări.

Asupra evoluției prețurilor o influență semnificativă are și schimbarea calității produselor-serviciilor. La baza calculării IPC în prezent BNS nu poate estima și calcula indicii prețurilor de consum prin ajustarea prețurilor de influența schimbării calității a produsului sau serviciului consumat de populație. Elaborarea metodelor noi pentru calcularea indicelui prețurilor de consum prin ajustarea influenței calității produselor asupra evoluției prețurilor necesită:

1. Personal suplimentar (în cadrul BNS);
2. Suport tehnic și financiar.

2) Activități planificate și finanțarea necesară

Nr.	Denumirea activității	Costul total, mii lei	Termenul de implementare
<i>I.</i>	<i>Lansarea colectării datelor vizînd prețurile medii de consum la mărfuri și servicii în baza microcalculatoarelor (palm-topurilor)</i>		
1.	Procurarea palm PC	191,0	2009
2.	Elaborarea softului de introducere și prelucrare a datelor	0,22	2009
3.	Instruirea personalului	0,10	2009
4.	Implementarea noii tehnologii	-	2009
<i>II.</i>	<i>Perfecționarea metodologiei de calcul a indicelui prețului de consum prin ajustarea influenței calității produselor asupra evoluției prețurilor</i>		
5.	Studierea experienței statelor avansate în domeniu și identificarea modalității ajustării la condițiile țării	148,0	2009
6.	Expertiza schimbării calității produselor-serviciilor reprezentative incluse în cercetarea IPC și metodologiei de calcul, utilizate la momentul actual	120,0	2010
7.	Acordarea asistenței tehnice în elaborarea metodologiei de calcul, metodelor de colectare, prelucrare și diseminare a datelor în conformitate cu standardele internaționale cu aplicarea la condițiile țării	95,0	2010
8.	Efectuarea calculelor experimentale a indicelui prețurilor de consum în baza metodelor de ajustare a prețurilor de influența schimbării calității a produselor-serviciilor și cercetării acestor elemente	30,0	2011
	Total	584,32	

3) Instituții responsabile de implementare – BNS (DSM, DGTI)

4) Rezultatul scontat

- Noua tehnologie de colectare și procesare a datelor implementată
- Metodologia calculului IPC perfecționată

5) Indicatorii de performanță

- Date diseminate privind IPC armonizate la standardele UE
- Termenii de prezentare a datelor privind IPC

Obiectivul 2. Elaborarea contului financiar al Sistemului Conturilor Naționale**1) Descrierea succintă a situației curente**

Contul financiar este ultimul cont în ierarhia conturilor naționale, în care se înscriu operațiunile economice și în care se reflectă provenirea și distribuirea resurselor între sectoarele instituționale ale economiei interne. Acesta arată, în ce mod sectoarele la care s-a format deficit de resurse financiare, obțin aceste resurse financiare, primind obligațiuni financiare sau micșorând pe unele sau altele din active, și în ce mod sectoarele, cu surplus de resurse financiare proprii administrează aceste resurse, procurând active financiare sau micșorând obligațiunile sale. Așa dar, obținerea mecanismului de redistribuire a resurselor financiare între sectoarele-creditoare și sectoarele-debitoare necesită elaborarea și implementarea contului financiar.

2) Activități planificate și finanțarea necesară

Nr.	Denumirea activității	Costul total, mii lei	Termenul de implementare
1.	Clasificarea instrumentelor financiare	80,0	2010
2.	Regulile de reflectare a operațiunilor financiare în contul financiar	85,0	2010
3.	Delimitarea activelor financiare de cele nefinanciare	95,0	2010
4.	Modificările în activele financiare	120,0	2011
5.	Aprecierea activelor financiare	130,0	2011
6.	Formarea bazei de date (aplicarea metodologiei de elaborare a contului financiar la condițiile țării și analiza rezultatelor obținute – în anul 2012)	300,0	2011
	Total	810,0	

3) Instituții responsabile de implementare – BNS (DSM) în comun cu Banca Națională a Moldovei, Ministerul Finanțelor, Comisia Națională a Pieței Financiare

4) Rezultatul scontat – Contul financiar elaborat în conformitate cu standardele internaționale

5) Indicatorii de performanță – Calcule experimentale efectuate

Obiectivul 3. Elaborarea metodologiei de calcul a indicelui producției industriale**1) Descrierea succintă a situației curente**

Indicele producției industriale (IPI) este unul din indicatorii principali armonizați, care caracterizează sectorul industrial și care este utilizat atât în calculele indicatorilor macroeconomici (de exemplu, în calculul PIB), cât și pentru diverse analize sectoriale. În același timp IPI prezintă și un interes public sporit.

Calculul IPI actualmente este bazat pe valoarea producției fabricate în prețuri comparabile (prețurile medii ale anului precedent), prezentate de către întreprinderi. În condițiile economiei de piață este destul de problematic pentru întreprinderi de a calcula calitativ acest indicator, iar pentru organele de statistică, respectiv, de a verifica corectitudinea acestuia. De aceea este necesar de a modifica metodologia de calcul a IPI astfel ca întreprinderea să prezinte informații cât mai simple și cât mai reduse după volum, în termeni rezonabili de o calitate cât mai bună.

2) Activități planificate și finanțarea necesară

Nr.	Denumirea activității	Costul total, mii lei	Termenul de implementare
1.	Studierea experienței statelor avansate în domeniul dat	-	2009
2.	Elaborarea metodologiei de calculare a IPI adaptată la condițiile Republicii Moldova, expertizarea acesteia de către experții internaționali	-	2009
3.	Cercetarea pilot pentru pregătirea implementării IPI	134,4	2009
4.	Elaborarea (procurarea) complexului de programe-soft pentru calcularea IPI	68,0	2010
5.	Procurarea de echipamente, altor mărfuri și servicii	71,3	2010
	Total	273,7	

3) Instituții responsabile de implementare – BNS (DSIEC)**4) Rezultatul scontat**

- Metodologia, instrumentarul și complexul de programe-soft elaborate
- Calculele conform noii metodologii implementate

5) Indicatorii de performanță

- Metodologie aprobată și plasată pe site-ul BNS
- Indicii calculați în baza noii metodologii, diseminați utilizatorilor

Obiectivul 4. Elaborarea metodologiei de calcul a indicilor prețurilor în construcții

Calculul indicelui prețurilor a investițiilor în capital fix și elementelor structurii tehnologice ale acestora a fost lansat în anul 1992 și se efectuează trimestrial.

La momentul dat, calculul indicilor prețurilor în construcții se efectuează în baza „Principiilor metodologice de bază și complexul de programe-soft pentru calculul indicilor prețurilor în construcții”, elaborate de Institutul de Cercetări Științifice în domeniul Economiei și Dirijării în Construcții din Moscova în anul 1992.

Această programă este utilizată mai mult de 15 ani și necesită a fi perfecționată radical, întrucât modificările ce țin de apariția pe piață a tehnologiilor noi de construcție, materialelor noi și excluderea materialelor ce nu se mai utilizează în construcție nu pot fi reflectate în complexul de programe în funcțiune. În afară de acesta, sortimentul resurselor necesare pentru construcția unui sau alt obiect din diferite ramuri se oglindește în prețurile de deviz ale anului 1991, adoptate ca constante.

Elaborarea metodologiei și programei noi pentru calcularea indicelui prețurilor în construcții necesită:

1. Asistență tehnică;
2. Surse umane suplimentare (în cadrul BNS);
3. Surse financiare suplimentare;
4. Atragerea și coordonarea specializată, în rezolvarea acestei probleme, a specialiștilor din domeniul construcțiilor (economisti în construcții, ingineri, tehnici în construcții, programatori).

2) Activități planificate și finanțarea necesară

Nr.	Denumirea activității	Costul total, mii lei	Termenul de implementare
1.	Studierea experienței statelor avansate în domeniu și identificarea modalității ajustării la condițiile RM	98,6	2010
2.	Expertiza metodologiei de calcul și cercetării în vigoare	103,4	2010
3.	Acordarea asistenței tehnice în elaborarea metodologiei de calcul, instrumentarului statistic, metodelor de colectare, prelucrare și diseminare a datelor în conformitate cu standardele internaționale cu aplicarea la condițiile RM	258,8	2011
4.	Elaborarea (achiziționarea) complexului programelor de prelucrare	504,2	2011
5.	Efectuarea cercetării-pilot vizînd înregistrarea prețurilor la lucrările de construcții-montaj	68,4	2011

Nr.	Denumirea activității	Costul total, mii lei	Termenul de implementare
6.	Efectuarea calculelor experimentale a indicelui prețurilor în construcții (IPConst) în baza noii metodologii și cercetării (Aplicarea în practică în anul 2012)	69,5	2011
	Total	1102,9	

3) Instituții responsabile de implementare – BNS (DSIEC) în comun cu Ministerul Construcțiilor și Dezvoltării Teritoriului

4) Rezultatul scontat

- Metodologie nouă de calcul elaborată
- Instrumentar elaborat
- Cercetarea pilot realizată

5) Indicatorii de performanță – Indicele calculat experimental în baza noii metodologii

5.3 Planificarea acțiunilor de dezvoltare instituțională

Planul acțiunilor strategice este prezentat în Anexa 8.

6. Monitorizare și evaluare

În procesul de implementare a Planului de Dezvoltare Instituțională (PDI) va fi asigurată monitorizarea periodică a realizării acțiunilor și evaluarea rezultatelor obținute. Procesul de monitorizare și evaluare va fi considerat finalizat concomitent cu finalizarea evaluării rezultatelor obținute în cei trei ani de implementare a PDI.

Procedura de monitorizare, evaluare și raportare:

- Elaborarea anuală a planului de activitate a BNS ținând cont de activitățile PDI;
- Asigurarea realizării acțiunilor din PDI de către subdiviziunile BNS;
- Întocmirea de către Direcțiile/secțiile BNS a rapoartelor anuale de progres în baza Planului anual de activitate;
- Aprobarea raportului anual consolidat de către Colegiul BNS și prezentarea acestuia în adresa Aparatului Guvernului;
- Coordonarea procesului de monitorizare la nivel sectorial și intersectorial.

Coordonarea întregului proces de monitorizare și evaluare se pune în sarcina Direcției Sinteză, diseminare a informației și relații cu publicul care va centraliza:

- colectarea informațiilor și administrarea bazei de date necesare pentru monitorizare;
- elaborarea planului de acțiuni pentru implementarea PDI și obținerea rezultatelor scontate;
- elaborarea propunerilor pentru modificarea planului de implementare;
- elaborarea Raportului instituțional anual, prezentarea acestuia spre aprobare Colegiului BNS;
- analiza impactului implementării PDI;
- asigurarea transparenței în procesul de implementare a PDI, prin intermediul plasării pe pagina web a BNS.

Realizarea obiectivelor politicilor prioritare și a obiectivelor de dezvoltare instituțională va fi monitorizat prin intermediul indicatorilor de performanță, menționați în capitolul 5.

7. Abrevieri

BNS	Biroul Național de Statistică
AC	Aparatul central al BNS
DGTI	Direcția Generală Tehnologii Informaționale
OTS	Organele teritoriale pentru statistică
DSDIRP	Direcția sinteză, diseminare a informației și relații cu publicul
DSM	Direcția statistica macroeconomică
DISRF	Direcția infrastructură statistică și rapoarte financiare
DSAM	Direcția statistica agriculturii și mediului
DSIEC	Direcția statistica industriei, energiei și construcțiilor
DSSNT	Direcția statistica socială și nivelului de trai
DSPMD	Direcția statistica piața muncii și demografiei
DR	Direcția recensăminte
SCIEI	Secția colaborare internațională și integrare europeană
SEC	Secția evidență contabilă
IT	Tehnologii informaționale
SCN	Sistemul Conturilor Naționale
NSDP	Pagina națională de prezentare a datelor
ARC	Graficul de emiterie a datelor
SDDS	Standardul Special de Diseminare a Datelor
AAI „Moldova-vin”	Agencia agro-industrială „Moldova-vin”
ARFC	Agencia Relații Funciare și Cadastru
BNM	Banca Națională a Moldovei
CNPF	Comisia Națională a Pieței Financiare
MAI	Ministerul Afacerilor Interne
MAIA	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare
MAPL	Ministerul Administrației Publice Locale
MCDT	Ministerul Construcției și Dezvoltării Teritoriului
MEC	Ministerul Economiei și Comerțului
MDI	Ministerul Dezvoltării Informaționale
MF	Ministerul Finanțelor
MS	Ministerul Sănătății
SG	Serviciul Grăniceri
FAO	Organizația pentru Alimentație și Agricultură
FMI	Fondul Monetar Internațional
OIM	Organizația Internațională a Muncii
OMS	Organizația Mondială a Sănătății
ONU	Organizația Națiunilor Unite
PNUD	Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare în Moldova
UNICEF	Fondul Națiunilor Unite pentru Copii
UNESCO	Fondul Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Învățământ
UNFPA	Fondul Națiunilor Unite pentru Populație

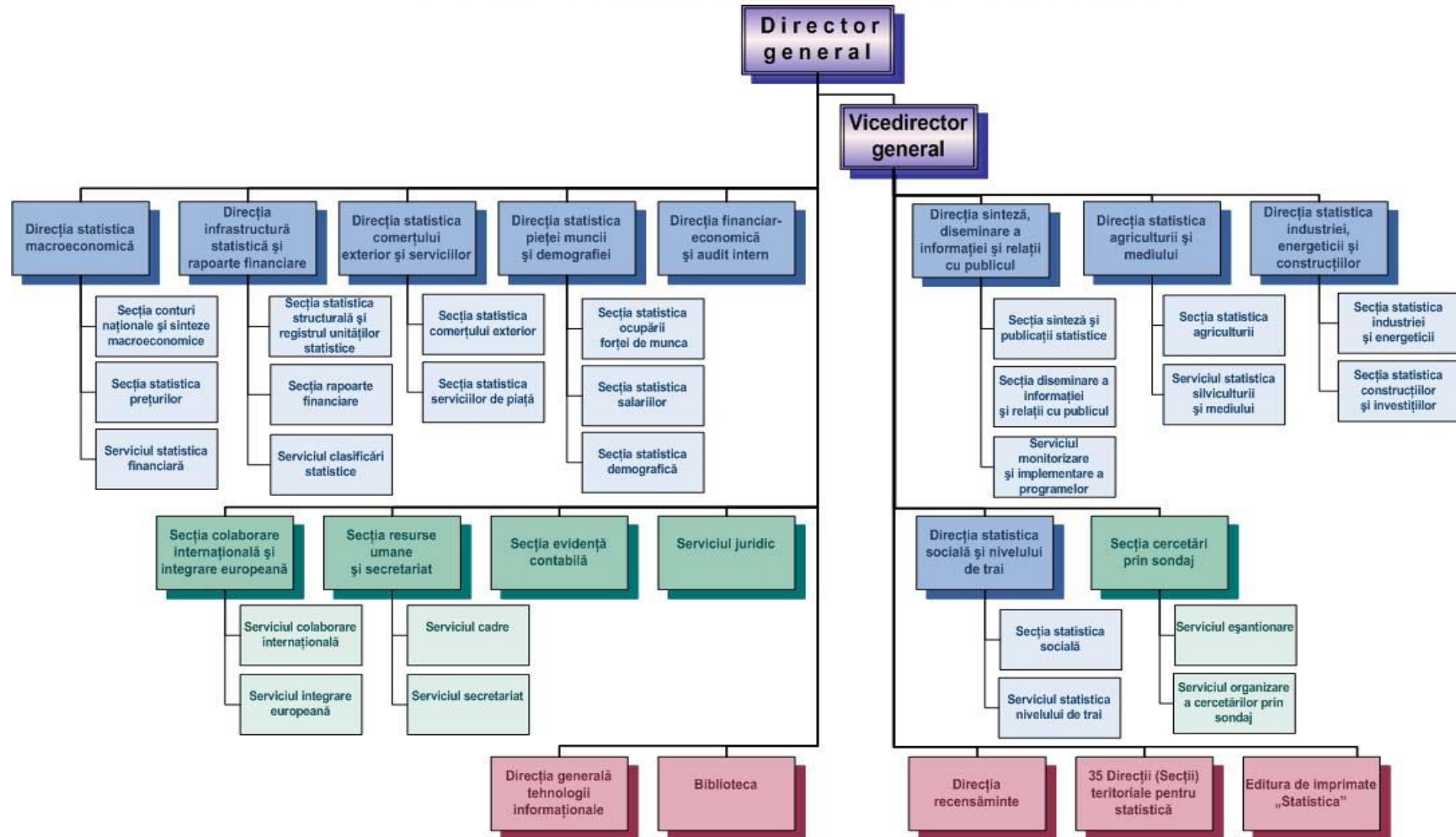
8. Anexe

Anexa 1

Lista documentelor de politici și a actelor normative de referință

1. Legea cu privire la statistica oficială nr. 412-XV din 09.12.2004,
2. Strategia Națională de Dezvoltare pentru anii 2009-2011,
3. Hotărârea Guvernului nr. 191 din 25.02.2008 Pentru aprobarea Planului de acțiuni privind implementarea Strategiei Naționale de Dezvoltare pentru anii 2008-2011,
4. Hotărârea Guvernului nr.1049 din 06.10.2005 cu privire la aprobarea Regulamentului și componenței nominale a Colegiului Biroului Național de Statistică,
5. Hotărârea Guvernului nr. 560 din 10.06.2005 cu privire la aprobarea structurii și efectivului-limită ale aparatului central al Biroului Național de Statistică,
6. Strategia națională privind politicile de ocupare a forței de muncă pe anii 2007-2015, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 605 din 31.05.2007,
7. Strategia națională în domeniul securității demografice în Republica Moldova (proiect),
8. Strategia de Dezvoltare a Statisticii Naționale pentru anii 2008-2011, aprobată de către Colegiul BNS la 27.12.2007.

Structura organizatorică a Biroului Național de Statistică



Lista instituțiilor sistemului Biroului Național de Statistică

- 1) Aparatul central și subdiviziunile pe lângă BNS:
 - a) 13 subdiviziuni ale aparatului central;
 - b) Direcția recensăminte (fără statut de persoană juridică);
 - c) Direcția Generală Tehnologii Informaționale (fără statut de persoană juridică).
- 2) Organele teritoriale pentru statistică:
 - a) Direcția generală pentru statistică a mun. Chișinău,
 - b) Direcția pentru statistică a mun. Bălți,
 - c) Direcția pentru statistică a unității teritoriale autonome Găgăuzia;
 - d) 32 direcții (secții) raionale pentru statistică;
- 3) Întreprinderea de Stat „Editura de Imprimare „Statistica”.

**Numărul personalului Biroului Național de Statistică după categorii de vârstă și poziții
(la 01.12.2008)**

Categorii de vârstă	Conducerea la nivel superior		Conducerea la nivel mediu		Personal executiv		Personal tehnic		Total	
	pers.	%	pers.	%	pers.	%	pers.	%	pers.	%
Aparatul central al BNS										
20-24	-	-	-	-	13	100,0	-	-	13	100,0
25-34	-	-	5	13,9	31	86,1	-	-	36	100,0
35-44	1	12,5	1	12,5	6	75,0	-	-	8	100,0
45-54	1	3,1	15	46,9	16	50,0	-	-	32	100,0
55-	-	-	8	47,1	8	47,1	1	5,8	17	100,0
Total	2	1,9	29	27,4	74	69,8	1	0,9	106	100,0
Direcția recensăminte pe lângă BNS										
20-24	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
25-34	-	-	-	-	3	100,0	-	-	3	100,0
35-44	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
45-54	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
55-	-	-	2	50,0	2	50,0	-	-	4	100,0
Total	-	-	2	28,6	5	71,4	-	-	7	100,0
Direcția generală tehnologii informaționale pe lângă BNS										
20-24	-	-	-	-	9	100,0	-	-	9	100,0
25-34	1	9,1	2	18,2	8	72,7	-	-	11	100,0
35-44	-	-	-	-	6	100,0	-	-	6	100,0
45-54	-	-	6	16,2	30	81,1	1	2,7	37	100,0
55-	1	3,4	4	13,8	23	79,4	1	3,4	29	100,0
Total	2	2,2	12	13,0	76	82,6	2	2,2	92	100,0
Organele teritoriale pentru statistică ale BNS										
20-24	-	-	1	4,0	24	96,0	-	-	25	100,0
25-34	-	-	7	10,6	59	89,4	-	-	66	100,0
35-44	-	-	15	21,1	56	78,9	-	-	71	100,0
45-54	-	-	38	25,2	113	74,8	-	-	151	100,0
55-	-	-	30	26,5	83	73,5	-	-	113	100,0
Total	-	-	91	21,4	335	78,6	-	-	426	100,0
Total general	4	0,6	134	21,2	490	77,7	3	0,5	631	100,0

Cheltuielile pentru întreținerea sistemului Biroului Național de Statistică pe anii 2007-2008

	Total general				<i>inclusiv:</i>																			
	Executat 2007		Planificat 2008		Aparatul central al Biroului Național de Statistică				Direcția generală tehnologii informaționale pe lângă BNS				Recensăminte				Organele teritoriale pentru statistică				Cercetări vizînd forța de muncă și bugetul gospodăriilor casnice și cercetarea statistică selectivă ale activității agricole a gospodăriilor personale auxiliare ale cetățenilor și a gospodăriilor țărănești (de fermier)			
	Executat 2007		Planificat 2008		Executat 2007		Planificat 2008		Executat 2007		Planificat 2008		Executat 2007		Planificat 2008		Executat 2007		Planificat 2008		Executat 2007		Planificat 2008	
	<i>mii lei</i>	<i>%</i>	<i>mii lei</i>	<i>%</i>	<i>mii lei</i>	<i>%</i>	<i>mii lei</i>	<i>%</i>	<i>mii lei</i>	<i>%</i>	<i>mii lei</i>	<i>%</i>	<i>mii lei</i>	<i>%</i>	<i>mii lei</i>	<i>%</i>	<i>mii lei</i>	<i>%</i>	<i>mii lei</i>	<i>%</i>	<i>mii lei</i>	<i>%</i>	<i>mii lei</i>	<i>%</i>
Total buget din care:	39913,1	100,0	42435,6	100,0	7525,2	18,9	6073,9	14,3	7873,7	19,7	8254,8	19,5	358,8	0,9	1055,9	2,5	17096,8	42,8	19425,2	45,8	7058,6	17,7	7625,8	18,0
Cheltuieli de personal <i>(Cheltuieli salariale, Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, Primele de asigurare obligatorie de asistență medicală achitate de patroni și Deplasările în interes de serviciu)</i>	27948,6	70,0	32533,6	76,7	4394,0	58,4	5016,9	82,6	3182,5	40,4	3415,6	41,4	206,9	57,7	766,0	72,5	13807,8	80,8	16380,6	84,3	6357,4	90,1	6954,5	91,2
Cheltuieli mărfuri și servicii	7647,4	19,2	7658,3	18,0	1388,2	18,4	1007,0	16,6	2902,0	36,9	3346,8	40,5	151,9	42,3	289,9	27,5	2504,1	14,6	2343,3	12,1	701,2	9,9	671,3	8,8
Cheltuieli capitale <i>(Procurarea mijloacelor fixe și reparații capitale ale clădirilor administrative)</i>	4317,1	10,8	2243,7	5,3	1743,0	23,2	50,0	0,8	1789,2	22,7	1492,4	18,1					784,9	4,6	701,3	3,6				

**Periodicitatea și termenii de prezentare a datelor conform Standardului Special de
Diseminare a Datelor (SDDS)**

Categoriza de date SDDS	Acoperirea (conform SDDS)	Periodicitatea		Termenul prezentării		Comentarii (Opțiuni de flexibilitate etc.)
		SDDS	MDA	SDDS	MDA	
Conturile naționale	Da	T	T	1T	1T pentru T1,T2,T3 2T for T4	Opțiune de flexibilitate pentru trimestrul 4
Indicele de producție	Da	L	L	6S (1L de dorit)	NMT 23Z	
Piața muncii : Ocuparea forței de muncă	Da	T	T	1T	NMT 1Z	
Piața muncii : Șomajul	Da	T	T	1T	NMT 1T	
Piața muncii : Salariul mediu lunar	Da	T	L	1T	L - NNT 1L; A - 2,5L	
Indicii prețurilor : Indicele prețului de consum	Da	L	LM	1L	NMT 15Z	
Indicii prețurilor : Indicele prețului producătorului	Da	L	L	1L	NMT 20Z	
Bugetul Public Național	Da	A	A	2T	4L	
Bugetul Administrației Guvernului Central	Da	L	L	1L	19Z	
Datoria de stat administrată de Guvern	Da	T	L	1T	19Z	
Conturile analitice ale sectorului bancar	Da	L	L	1L	20 Z	
Conturi analitice ale Băncii Naționale	Da	L (S se recomandă)	L	2S (1S de dorit)	NM 2S	
Ratele dobânzilor	Da	Z	ZD	¹	1Z	
Balanța de plăți	Da	T	T	1T	NMT 1T	

Categoria de date SDDS	Acoperirea (conform SDDS)	Periodicitatea		Termenul prezentării		Comentarii (Opțiuni de flexibilitate etc.)
		SDDS	MDA	SDDS	MDA	
Activele oficiale de rezervă	Da	L (S se recomandă)	S	1S	1S	
Rezervele internaționale și lichiditățile în valută străină	Da	L	L	1L (1S de dorit)	NM 1L	
Comerțul exterior de mărfuri	Da	L	L	8S (4-6S de dorit)	NMT 6S	
Poziția investițională internațională	Da	A (T se recomandă)	T	3T (1T de dorit)	NMT 1T	
Datoria externă	Da	T	T	1T	NMT 1T	
Ratele oficiale de schimb	Da	Z	Z	¹	Z	
Populația	Da	A	A	...	4L	

Periodicitate și termenii: (Z) zilnic; (S) săptămânal sau cu o diferență de ## săptămâni de la data de referință; (L) lunar sau cu o diferență de ## luni de la data de referință; (NMT) nu mai târziu de; (T) trimestrial sau cu o diferență de ## trimestre de la data de referință; (A) anual; (...) sau (NA) neaplicabil

¹ Luînd în considerație faptul că datele sînt pe larg diseminate prin mijloace private, termenii de prezentare de diseminare a datelor oficiale nu sînt critici.

NMT - Nu mai târziu de

Proiecte de asistență externă în derulare și în proces de proiectare

Nr. d/o	Denumirea proiectului de asistență tehnică	Descrierea succintă	Finanțarea prevăzută pe ani, mii				Surse (donatori)	Termeni de realizare
			Total	din care:				
				2008	2009	2010		
I. Proiecte de asistență tehnică în derulare	1. Consolidarea Sistemului Statistic Național, nr. TF 21758	A contribui la consolidarea Sistemul Statistic Național prin îmbunătățirea colectării, diseminării și utilizării informației statistice în corespundere cu necesitățile naționale și racordarea statisticii oficiale la standardele internaționale. Proiectul include trei componente axate, respectiv, pe colectarea, diseminarea și utilizarea datelor.	566,7 \$	210,7 \$	297,5 \$	58,5 \$	Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD); Fondul Națiunilor Unite pentru Populație (UNFPA); Fondul Națiunilor Unite pentru Femei (UNIFEM)	2007-2010
	2. Suportul în dezvoltarea Sistemului Statistic în Moldova, nr. MDA 08/15	Suportul pentru fortificarea capacităților de management și planificare a producției statistice și a diseminării în Moldova	356,8 €	93,6 €	136,5€	126,7€	Guvernul Norvegiei (Statistica Norvegiei)	2008-2011
	3. Eliminarea traficului de ființe umane din Republica Moldova și Ucraina prin măsuri ale pieței muncii	Scopul cercetării a fost obținerea unor caracteristici adiționale privind persoanele plecate peste hotare la lucru sau în căutare de lucru, cum ar fi: motivul plecării, modalitățile de emigrare la muncă, costurile emigrării, modalitățile de căutare a unui loc de muncă și condițiile de muncă, statutul de ședere în țara de destinație, ocupația și activitatea economică a locului de muncă, relațiile de muncă, problemele cu care s-a confruntat, unde s-a adresat pentru a soluționa problemele, etc.	19,8 \$	19,8 \$			Organizația Internațională a Muncii (OIM)	2007-2008
	4. Îmbunătățirea	Revizuirea fluxurilor informaționale în	19,6 \$	19,6 \$			Fondul Națiunilor Unite	2008

Nr. d/o	Denumirea proiectului de asistență tehnică	Descrierea succintă	Finanțarea prevăzută pe ani, mii				Surse (donatori)	Termeni de realizare	
			Total	din care:					
				2008	2009	2010			2011
	statisticii educației	domeniul statisticii educației, elaborarea unui set de indicatori statistici în domeniu conform recomandărilor și standardelor internaționale					pentru Copii (UNICEF)		
II. Proiecte de asistență și finanțare în stadiu de negociere		Acordarea suportului consultativ pentru pregătirea programului de recensământ (metodologiei, instrumentarului etc.) ¹					Organizația pentru Alimentație și Agricultură (FAO)		
		Asistența financiară pentru efectuarea Recensământului general agricol ²					Agenția pentru Cooperare și Dezvoltare Internațională a Suediei (SIDA)		
		Asistență tehnică pentru perfecționarea sistemului informațional statistic în vederea micșorării presiunii informaționale asupra agenților economici					USAID/BIZTAR		

¹ Conform datelor preliminare valoarea estimativă a proiectului va constitui cca 350mii \$

² Conform informației parvenite de la oficiul SIDA în Chișinău aportul posibil va constitui pînă la 20-25% din costul Recensământului general agricol

Planificarea acțiunilor strategice de dezvoltare instituțională în timp

Acțiunile strategice	Termen de realizare	Responsabili	Costul acțiunii, mii lei			Sursa			
			Total	din care, pe ani:		Buget	Asistență tehnică	Surse neidentificate	
				2009	2010				2011
Direcțiile prioritare de fortificare a sistemului statistic național									
Obiectivul 1. Perfecționarea procesului de producere a informației statistice	2009-2011	DGTI	14021,0	6700,0	3180,0	4141,0	1920,0	11573,5^{1,2,3,4}	527,5
<i>1.1) Renovarea, pe etape, a sistemului informatic statistic</i>	2009-2011		12671,0	6520,0	2780,0	3371,0	1920,0	10751,0 ^{1,2,3}	
1) Elaborarea planului detaliat de acțiuni organizaționale necesare pentru implementarea pe etape a sistemului informațional al BNS	2009								
2) Formularea problemelor și a caietelor de sarcini pentru subsistemele IT	2009-2010								
3) Reutilizarea oficiilor BNS cu echipament modern	2009-2010								
4) Elaborarea structurii unice a bazei de date	2009-2010								
5) Asigurarea proceselor statistice cu soft licențiat	2009-2011								
6) Elaborarea și implementarea subsistemelor informatice aferente procesului statistic de producere	2009-2011								
7) Crearea și menținerea funcționalității portalului e-statistica al BNS pentru asigurarea prezentării rapoartelor statistice în formă electronică de către agenții economici.	2009-2011								
8) Instruirea continuă a personalului în domeniul tehnologiilor informaționale	2009-2011								
9) Modernizarea metodelor de diseminare a informației statistice atât prin tehnologii web, cât și pe căi tradiționale	2009-2011								
10) Perfecționarea sistemului informațional statistic vizînd dezvoltarea regională	2009-2011								
<i>1.2) Dezvoltarea sistemului de indicatori și de cercetări statistice în conformitate cu standardele internaționale, în special ale Uniunii Europene</i>	2009-2011	Direcțiile/ secțiile ramurale BNS	1350,0	180,0	400,0	770,0		822,5 ^{1,2,4}	527,5
1) Familiarizarea cu standardele internaționale, în special ale UE și practicii înaintate a țărilor dezvoltate în domeniile prioritare ale statisticii, în vederea adaptării acestora la condițiile reale ale Republicii Moldova	2009-2011	Direcțiile/ secțiile ramurale BNS							

BNS: Planul de Dezvoltare Instituțională (PDI)

Acțiunile strategice	Termen de realizare	Responsabili	Costul acțiunii, mii lei			Sursa		
			Total	din care, pe ani:		Buget	Asistență tehnică	Surse neidentificate
				2009	2010			
2) Perfecționarea conform concepției SCN a sistemului de indicatori statistici care prezintă un interes sporit pentru societate, îndeosebi a indicatorilor, care contribuie la evaluarea tendințelor în dezvoltarea durabilă a țării atât sub aspect economic, cât și social, al mediului și excluderea celor ce și-au pierdut actualitatea sau au o utilitate redusă	2009-2011	Direcțiile/ secțiile ramurale BNS						
3) Dezvoltarea în continuare a sistemului clasificărilor statistice	2009-2011	DISRF						
4) Perfecționarea registrului național al unităților statistice (RENUS); trecerea la utilizarea RENUS, ca sursă și instrument universal de bază pentru efectuarea cercetărilor statistice	2009-2010	DISRF						
5) Optimizarea sistemului de cercetări statistice pe baza excluderii celor irelevante, implementarea cercetărilor noi bazate pe metode moderne de eșantionare	2009-2011	Direcțiile/ secțiile ramurale BNS						
6) Elaborarea sistemului de metadata: documentarea metodologiilor statistice, a descrierii cercetărilor și procedeelelor statistice	2009-2011	Direcțiile/ secțiile ramurale BNS						
7) Achiziționarea și utilizarea aplicațiilor moderne de prelucrare și analiză a datelor	2009-2011	DGTI						
Obiectivul 2. Îmbunătățirea satisfacerii cererii de informații din partea beneficiarilor în formatul și volumul solicitat	2009-2011		314,0	262,0	52,0			314,0^{2,4}
<i>2.1) Asigurarea accesului extins prin plasarea pe pagina oficială a BNS a datelor statistice și metadatelor (metodologiilor de calcul a indicatorilor statistici și metodelor de organizare a cercetărilor statistice) în formatul pasibil de analiză de către beneficiari</i>	2009-2011	DSDIRP în comun cu Direcțiile/ secțiile ramurale BNS	206,0	206,0				206,0 ^{2,4}
1) Plasarea sistemului de metadata pe pagina oficială a BNS	2009-2011	DSDIRP în comun cu Direcțiile/ secțiile ramurale BNS						
2) Elaborarea informațiilor operative pentru toate elaborările statistice de bază infraanuale și anuale	2009-2011	Direcțiile/ secțiile ramurale BNS						
3) Prezentarea tabelor statistice generalizatoare	2009-2011	Direcțiile/						

BNS: Planul de Dezvoltare Instituțională (PDI)

Acțiunile strategice	Termen de realizare	Responsabili	Costul acțiunii, mii lei			Sursa			
			Total	din care, pe ani:		Buget	Asistență tehnică	Surse neidentificate	
				2009	2010				2011
(buletinelor) în format accesibil pentru utilizatori (Excel)		secțiile ramurale BNS							
4) Elaborarea/extinderea seriilor de timp, diseminarea informației prin intermediul locației WEB cu utilizarea tehnologiilor PC-Axis	2009-2011	Direcțiile/ secțiile ramurale BNS, DGTI							
2.2) Organizarea meselor rotunde, seminarelor pentru utilizatori privind utilizarea informației produse de BNS	2009-2011	Direcțiile/ secțiile ramurale BNS	56,0	56,0			56,0 ^{2,4}		
2.3) Organizarea studiilor gradului de satisfacție a utilizatorilor cu informație statistică	2010	DSDIRP în comun cu expert local	52,0		52,0		52,0 ²		
2.4) Instituirea comisiei privind confidențialitatea datelor statistice	2010-2011	Serviciul juridic, SRUS							
Obiectivul 3. Consolidarea capacităților instituționale și resursele umane ale BNS	2009-2011		2520,0	120,0	1375,0	1025,0	278,9	587,5¹	1653,6
3.1) Optimizarea structurii organizaționale a BNS prin consolidarea aparatului central și a organelor teritoriale de statistică	2009-2011								
1) Îmbunătățirea cadrului legislativ și normativ a activității sistemului statistic național	2009-2010	Serviciul juridic							
- Elaborarea proiectului hotărârii Guvernului cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr.1403 din 30.12.2005	2009								
- Elaborarea proiectului hotărârii Guvernului pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 1049 din 06.10.2005	2010								
- Elaborarea proiectului hotărârii Guvernului pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 560 din 10.06.2005	2010								
- Elaborarea proiectului hotărârii Guvernului cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr.735 din 16.06.2003	2010								
2) Perfecționarea structurii organizatorice a sistemului statistic în vederea eficientizării activității statistice, în special:									
- crearea Serviciului Informațional Rapoarte	2009	Serviciul							

BNS: Planul de Dezvoltare Instituțională (PDI)

Acțiunile strategice	Termen de realizare	Responsabili	Costul acțiunii, mii lei			Sursa		
			Total	din care, pe ani:		Buget	Asistență tehnică	Surse neidentificate
				2009	2010			
Financiare pe lângă BNS		juridic, DFEAI, DISRF						
- integrarea orizontală a subdiviziunilor Direcției Generale Tehnologii Informaționale cu subdiviziunile respective ale aparatului central al BNS	2010	Serviciul juridic, DFEAI						
- crearea direcțiilor regionale pentru statistică (în baza a 6 - 10 organe teritoriale existente) și atribuirea acestora anumitor funcții administrative	2010-2011	Serviciul juridic, DFEAI						
3) Instituționalizarea managementului calității în statistică	2009-2011	Direcțiile/ secțiile ramurale BNS						
<i>3.2) Dezvoltarea resurselor umane</i>	2009-2011							
1) Formarea și perfecționarea pregătirii profesionale a personalului în domeniul metodologiilor, practicilor avansate în statistică și în domeniul tehnologiilor informaționale	2009-2011	SRUS	278,9	72,5	103,2	103,2	278,9	
2) Pregătirea și formarea personalului în organele teritoriale pentru statistică	2009-2011	SRUS						
3) Perfecționarea cunoașterii limbilor străine, în special a celei engleze	2009-2011	SRUS						
4) Instituționalizarea pregătirii cadrelor în domeniul statistic	2010-2011	SRUS						
<i>3.3) Îmbunătățirea motivației resurselor umane</i>	2009-2011							
1) Perfecționarea metodelor de motivație a personalului întru eficientizarea activității acestuia	2009-2011	DFEAI						
2) Crearea condițiilor de muncă mai bune pentru sporirea atractivității lucrului în statistică și dezvoltarea multilaterală a personalității fiecărui colaborator	2009-2011	DFEAI			826,8	826,8		1653,6
3) Acoperirea din contul instituției (cu suportul donatorilor) a costurilor ce țin de studiile postuniversitare, în special de masterat în domeniul statisticii a colaboratorilor BNS	2009-2011	DFEAI, cu suportul donatorilor	237,5	47,5	95,0	95,0	237,5 ¹	
<i>3.4) Perfecționarea managementului resurselor financiare</i>	2009-2011							
1) Elaborarea și implementarea măsurilor de optimizare a cheltuielilor (AC, DGTI, OTS)		DFEAI, SEC						
2) Îmbunătățirea procesului de planificare statistică, în special privind finanțarea programelor statistice, OTS prin:		DFEAI						

BNS: Planul de Dezvoltare Instituțională (PDI)

Acțiunile strategice	Termen de realizare	Responsabili	Costul acțiunii, mii lei			Sursa		
			Total	din care, pe ani:		Buget	Asistență tehnică	Surse neidentificate
				2009	2010			
2.1) Elaborarea și lansarea unui sistem de evidență performant privind consumul de timp pe principalele lucrări statistice	2010	DFEAI	350,0		350,0			350,0 ¹
2.2) Elaborarea altor instrumente de evaluare și monitorizare a încărcăturii medii a personalului statistic și repartizarea optimală a resurselor între OTS	2010	DFEAI						
3) Perfecționarea sistemului de tarife pentru serviciile prestate de BNS	2009	DFEAI						
4) Majorarea veniturilor extrabugetare (din prestarea serviciilor statistice etc.)	2009-2011	DFEAI						
Obiectivul 4. Perfecționarea coordonării în cadrul sistemului statistic național	2009-2011		505,0	255,0	250,0			505,0 ^{2,4,5}
4.1) Consolidarea funcționalității Consiliului Național pentru Statistică	2009-2011	BNS						
4.2) Delimitarea funcțiilor și competențelor de producere a informației între instituțiile abilitate cu producerea informației statistice oficiale	2009-2010	Direcțiile/ secțiile ramurale BNS	100,0	50,0	50,0			100,0 ^{2,4,}
4.3) Asigurarea accesului și utilizării datelor administrative relevante producerii informației statistice oficiale	2009-2011	Direcțiile/ secțiile ramurale BNS	405,0	205,0	200,0			405,0 ^{2,4,5}
4.4) Fortificarea capacităților organelor statisticii oficiale	2009-2011	BNS						
Obiectivul 5. Dezvoltarea colaborării internaționale în domeniul statisticii	2009-2011							
5.1) Prezentarea informației statistice calitative în adresa organelor internaționale conform obligațiilor Republicii Moldova, contribuind astfel la îmbunătățirea imaginii țării peste hotarele ei	Permanent	Direcțiile/ secțiile ramurale BNS						
5.2) Conlucrarea cu organisme internaționale întru prezentarea în bazele de date a acestora a datelor statistice calitative, actualizate, identice cu indicatorii similari la nivel internațional	Permanent	Direcțiile/ secțiile ramurale BNS						
5.3) Actualizarea permanentă a datelor statistice și metodologiilor în cadrul SDDS al FMI	Permanent	DSDIRP în comun cu Direcțiile/ secțiile ramurale BNS						
5.4) Colaborarea cu organisme donatoare întru	Permanent	SCIE						

BNS: Planul de Dezvoltare Instituțională (PDI)

Acțiunile strategice	Termen de realizare	Responsabili	Costul acțiunii, mii lei			Sursa		
			Total	din care, pe ani:		Buget	Asistență tehnică	Surse neidentificate
				2009	2010			

obținerea asistenței tehnice pentru racordarea statisticii naționale la standardele internaționale

5.5) Schimbul de experiență prin materiale metodologice, publicații statistice și alte informații cu organele naționale de statistică din țările cu care sunt deja semnate acorduri de colaborare în domeniul statisticii

Permanent Direcțiile/
secțiile
ramurale BNS

Direcțiile prioritare de dezvoltare pe domenii statistice

Obiectivul 1. Elaborarea clasificatoarelor statistice naționale armonizate la standardele Uniunii Europene	2009-2011	DISRF în comun cu alte organe ale administrației publice centrale	300,0		150,0	150,0		300,0
1. Elaborarea și implementarea noii versiuni a CAEM în conformitate cu NACE, rev.2	2009-2010							
2. Elaborarea și implementarea noii versiuni CSPM în conformitate cu CPA, 2008	2010-2011							
3. Recodificarea registrului statistic și bazelor de date existente în conformitate cu noile versiuni ale clasificatoarelor naționale elaborate	2010-2011							
Obiectivul 2. Pregătirea recensământului populației din anul 2012	2009-2011	DR în comun cu organele administrației publice centrale și locale	19423,0		2162,0	17261,0		19423,0
1. Promovarea proiectului Legii "Cu privire la Recensământul general al populației din 2012"	2009		-	-				
2. Elaborarea Planului de măsuri și al Planului calendaristic al lucrărilor de organizare și efectuare a Recensământului general al populației din anul 2012 în Republica Moldova	2009-2010		209,0	-	209,0			
3. Elaborarea principiilor metodologice și tehnologice de bază, a instrumentarului statistic pentru organizarea și efectuarea recensământului de probă al populației	2009-2010		345,0	-	345,0			
4. Efectuarea Recensământului de probă al populației	2010		593,0		593,0			
5. Definitivarea elaborării și multiplicarea chestionarelor de recensământ și a instrumentarului statistic pentru Recensământul general al populației din anul 2012	2010-2011		9387,0		465,0	8922,0		

BNS: Planul de Dezvoltare Instituțională (PDI)

Acțiunile strategice	Termen de realizare	Responsabili	Costul acțiunii, mii lei			Sursa			
			Total	din care, pe ani:		Buget	Asistență tehnică	Surse neidentificate	
				2009	2010				2011
6. Achiziționarea materialului cartografic, întocmirea listelor clădirilor și sectorizarea de recensământ	2011		1954,0			1954,0			
7. Elaborarea softului de prelucrare automatizată a datelor Recensământului populației, achiziționarea echipamentului tehnic și altor resurse tehnico-materiale (finalizare 2012)	2010-2011		6485,0		535,0	5950,0			
8. Asigurarea publicității Recensământului general al populației (finalizare - în anul 2012)	2010-2011		450,0		15,0	435,0			
Obiectivul 3. Primul Recensământ general agricol	2009-2011	DR, DSAM în comun cu MAIA, MEC, ARFC, MF, AAI „Moldova-vin”, MAPL, MAI, autoritățile administrației publice locale	92516,0	6619,0	80127,5	5769,5	17557,7	23770,0^{7,8}	51188,3⁹
1. Definitivarea programului, regulamentelor metodologice și instrumentarului RGA în baza rezultatelor efectuării recensământului de probă, procurarea rechizitelor de birou și altor mijloace tehnico-materiale	2009		6619,0	6619,0					
2. Efectuarea lucrărilor de pregătire și desfășurare a RGA propriu-zis	2010		80127,5		80127,5				
3. Primirea, prelucrarea automatizată, generalizarea, analiza și diseminarea datelor (finalizare – în anul 2012)	2011		5769,5			5769,5			
Obiectivul 4. Elaborarea Sistemului de analiză și prognozare a numărului populației Republicii Moldova în baza creării bazei de date demografice și a pachetului de programe de prelucrare a informației	2009-2010	DSPMD în comun cu MEC, MDI, SG	2300,0	2126,7	173,3			2300,0^{1,5}	
1. Studierea experienței statelor unde Sistemul analogic este creat	2009		393,2	393,2					
2. Crearea bazei de date demografice– etapa I	2009		53,8	53,8					
3. Crearea bazei de date demografice – etapa II	2009		48,3	48,3					
4. Cursurile în domeniul analizei demografice și utilizării programelor avansate în calcularea indicatorilor demografici	2009		67,0	67,0					
5. Elaborarea sarcinii tehnice pentru pregătirea scenariilor	2009		306,0	306,0					

BNS: Planul de Dezvoltare Instituțională (PDI)

Acțiunile strategice	Termen de realizare	Responsabili	Costul acțiunii, mii lei			Sursa		
			Total	din care, pe ani:		Buget	Asistență tehnică	Surse neidentificate
				2009	2010			
și tabelor de ieșire a prognozei demografice, adaptarea metodelor de analiză existente, elaborarea scenariilor de prognoză a numărului populației și prognozei demografice cu mai multe variante								
6. Elaborarea unui nou Soft de procesare a datelor mișcării naturale a populației	2009		130,4	130,4				
7. Elaborarea pachetului mijloacelor de programe pentru pregătirea scenariilor de efectuare a prognozelor și analizelor demografice	2009		1080,0	1080,0				
8. Instruirea specialiștilor secției statistica demografică în acest domeniu	2009-2010		69,5	48,0	21,5			
9. Efectuarea calculelor experimentale a prognozei	2010		93,5		93,5			
10. Implementarea prognozelor demografice	2010		30,8		30,8			
11. Elaborarea și tiparul publicațiilor statistice tematice	2010		27,5		27,5			
Obiectivul 5. Organizarea și lansarea cercetării statistice asupra gospodăriilor casnice privind Intrarea tinerilor pe piața muncii ca modul complementar la cercetarea de bază Ancheta Forței de Muncă (AFM) în conformitate cu normele europene	2009	DSPMD	825,2	825,2		625,2		200,0
1. Organizarea și realizarea cercetării (elaborare soft, elaborare și multiplicare instrumentar, instruirea personalului, realizarea cercetării pe teren etc.)	2009	DSPMD	807,2	807,2				
2. Elaborarea și tiparul publicației statistice tematice	2009	DSPMD	15,0	15,0				
3. Masă rotundă cu utilizatorii	2009	DSPMD	3,0	3,0				
Obiectivul 6. Organizarea și lansarea cercetării statistice asupra gospodăriilor casnice privind Munca copiilor ca modul complementar la cercetarea de bază Ancheta Forței de Muncă	2009-2010	DSPMD în comun cu MEC, Programul Internațional pentru Eliminarea Muncii Copilului, Moldova	835,0	797,0	38,0	635,0		200,0
1. Organizarea și realizarea cercetării (elaborare soft, elaborare și multiplicare instrumentar, instruirea personalului, realizarea cercetării pe teren etc.)	2009-2010	DSPMD	817,0	797,0	20,0			
2. Elaborarea și tiparul publicației statistice tematice	2010	DSPMD	15,0		15,0			
3. Masă rotundă cu utilizatorii	2010	DSPMD	3,0		3,0			

BNS: Planul de Dezvoltare Instituțională (PDI)

Acțiunile strategice	Termen de realizare	Responsabili	Costul acțiunii, mii lei				Sursa		
			Total	din care, pe ani:			Buget	Asistență tehnică	Surse neidentificate
				2009	2010	2011			
Obiectivul 7. Organizarea și lansarea cercetării statistice asupra gospodăriilor casnice privind Utilizarea timpului în conformitate cu normele internaționale	2009-2011	DSPMD în comun cu MEC, PNUD, Fondul de Dezvoltare al Națiunilor Unite destinat Femeilor	2212,6	470,3	1034,3	708,0		2212,6^{2,4,5}	
1. Organizarea și realizarea cercetării (elaborare soft, elaborare și multiplicare instrumentar, instruirea personalului, realizarea cercetării pe teren etc.)	2009	DSPMD	2212,6	470,3	1034,3	708,0			
Obiectivul 8. Efectuarea studiului asupra sănătății populației	2010-2011	DSSNT în comun cu MS, Banca Mondială	457,4			457,4		457,4⁶	
1. Elaborarea instrumentarului cercetării (chestionare, instrucțiuni etc.)	2010		-						
2. Extragerea eșantionului și calcularea indicatorilor de inferență statistică	2011		10,4			10,4			
3. Elaborare SOFT / consultanță locală	2011		75,0			75,0			
4. Multiplicarea instrumentarului cercetării	2011		35,0			35,0			
5. Instruirea personalului	2011		22,0			22,0			
6. Lansarea lucrărilor pe teren	2011		315,0			315,0			
Obiectivul 9. Proiectarea și realizarea unei anchete prin sondaj privind excluderea socială a populației	2009	DSSNT	175,5	175,5				175,5²	
1. Efectuarea studiului în cadrul CBGC	2009		175,5	175,5					
2. Familiarizarea cu indicatorii structurali privind excluderea socială	2009		-	-					
3. Masă rotundă cu utilizatorii	2009		-	-					
Obiectivul 10. Perfecționarea modului de colectare, procesare a datelor și a metodologiei de calcul a indicelui prețului de consum (IPC) prin ajustarea influenței calității produselor asupra evoluției prețurilor	2009-2011	DSM, DGTI	584,32	339,32	215,0	30,0	195,0	221,32¹	168,0
<i>I. Lansarea colectării datelor vizînd prețurile medii de consum la mărfuri și servicii în baza microcalculatoarelor (palm-topurilor)</i>									
1. Procurarea palm PC	2009		191,0	191,0					

BNS: Planul de Dezvoltare Instituțională (PDI)

Acțiunile strategice	Termen de realizare	Responsabili	Costul acțiunii, mii lei			Sursa		
			Total	din care, pe ani:		Buget	Asistență tehnică	Surse neidentificate
				2009	2010			
2. Elaborarea softului de introducere și prelucrare a datelor	2009		0,22	0,22				
3. Instruirea personalului	2009		0,1	0,1				
4. Implementarea noii tehnologii	2009		-	-				
<i>II. Perfecționarea metodologiei de calcul a indicelui prețului de consum prin ajustarea influenței calității produselor asupra evoluției prețurilor</i>								
5. Studierea experienței statelor avansate în domeniu și identificarea modalității ajustării la condițiile țării	2009		148,0	148,0				
6. Expertiza schimbării calității produselor-serviciilor reprezentative incluse în cercetarea IPC și metodologiei de calcul, utilizate la momentul actual	2010		120,0	120,0				
7. Acordarea asistenței tehnice în elaborarea metodologiei de calcul, metodelor de colectare, prelucrare și diseminare a datelor în conformitate cu standardele internaționale cu aplicarea la condițiile țării	2010		95,0	95,0				
8. Efectuarea calculelor experimentale a indicelui prețurilor de consum în baza metodelor de ajustare a prețurilor de influența schimbării calității a produselor-serviciilor și cercetării acestor elemente	2011		30,0		30,0			
Obiectivul 11. Elaborarea contului financiar al Sistemului Conturilor Naționale	2010-2011	DSM în comun cu BNM, MF, CNPF	810,0		260,0	550,0	287,0	523,0
1. Clasificarea instrumentelor financiare	2010		80,0	80,0				
2. Regulile de reflectare a operațiunilor financiare în contul financiar	2010		85,0	85,0				
3. Delimitarea activelor financiare de cele nefinanciare	2010		95,0	95,0				
4. Modificările în activele financiare	2011		120,0		120,0			
5. Aprecierea activelor financiare	2011		130,0		130,0			
6. Formarea bazei de date (Aplicarea metodologiei de elaborare a contului financiar la condițiile țării și analiza rezultatelor obținute – în anul 2012)	2011		300,0		300,0			
Obiectivul 12. Elaborarea metodologiei de calcul a indicelui producției industriale	2009-2010	DSIEC	273,7	134,4	139,3		273,7¹	
1. Studierea experienței statelor avansate în domeniul dat	2009		-	-				
2. Elaborarea metodologiei de calculare a IPI adaptată la	2009		-	-				

BNS: Planul de Dezvoltare Instituțională (PDI)

Acțiunile strategice	Termen de realizare	Responsabili	Costul acțiunii, mii lei			Sursa		
			Total	din care, pe ani:		Buget	Asistență tehnică	Surse neidentificate
				2009	2010			
condițiile Republicii Moldova, expertizarea acestora de către experții internaționali								
3. Cercetarea pilot pentru pregătirea implementării IPI	2009		134,4	134,4				
4. Elaborarea (procurarea) complexului de programe-soft pentru calcularea IPI	2010		68,0		68,0			
5. Procurarea de echipamente, altor mărfuri și servicii	2010		71,3		71,3			
Obiectivul 13. Elaborarea metodologiei de calcul a indicilor prețurilor în construcții	2010-2011	DSIEC în comun cu MCDT	1102,9		202,0	900,9		1102,9¹
1. Studierea experienței statelor avansate în domeniu și identificarea modalității ajustării la condițiile RM	2010		98,6		98,6			
2. Expertiza metodologiei de calcul și cercetării în vigoare	2010		103,4		103,4			
3. Acordarea asistenței tehnice în elaborarea metodologiei de calcul, instrumentarului statistic, metodelor de colectare, prelucrare și diseminare a datelor în conformitate cu standardele internaționale cu aplicarea la condițiile RM	2011		258,8			258,8		
4. Elaborarea (achiziționarea) complexului programelor de prelucrare	2011		504,2			504,2		
5. Efectuarea cercetării-pilot vizînd înregistrarea prețurilor la lucrările de construcții-montaj	2011		68,4			68,4		
6. Efectuarea calculului experimentale a indicelui prețurilor în construcții în baza noii metodologii și cercetării (Aplicarea în practică - în anul 2012)	2011		69,5			69,5		

¹ Statistica Norvegiei² PNUD³ USAID/BIZTAR⁴ INIFEM⁵ UNFPA⁶ Banca Mondială⁷ SIDA⁸ FAO⁹ În stadiu de negociere cu potențialii donatori

**Evaluarea gradului de conformare principiilor europene cu privire la statistică și recomandările expertului internațional
(dna D. Ștefănescu, expert PNUD)**

Principiul	Indicatorul	Statutul	Recomandarea
Independența Profesională	<i>Indicatorul 1: Independența autorităților statistice față de orice tip de intervenții politice, externe sau de altă natură, în producerea și diseminarea statisticilor oficiale este stipulată în lege.</i>	Respectat în mare măsura	Norma europeană impune accesul egal și simultan la datele statistice, pentru toți actorii din societate.
	<i>Indicatorul 2: Șeful autorității statistice are o poziție ierarhică suficient de importantă pentru a se asigura contactul la nivel înalt cu autoritățile responsabile cu formularea de politici și organismele publice administrative. Calificarea lui/ei profesională trebuie să fie de cel mai înalt nivel.</i>	Respectat în mare măsură	Upgradarea poziției directorului general în cadrul administrației publice a Republicii Moldova. Pe de altă parte posibilă modificare a Legii cu privire la statistica oficială. Să fie incluse mai multe clarificări cu privire la calificările necesare și la procedura de selecție pentru numirea directorului general.
	<i>Indicatorul 3: Șeful autorității statistice și, unde este cazul, șefii direcțiilor sale statistice au responsabilitatea să asigure o producție și o diseminare independentă a statisticilor.</i>	Respectat în mare măsură	Lipsește o serie de informații ce ar trebui să facă referire la cercetările statistice evocate simplist în lista de lucrări; Constituirea de facto a Sistemului Statistic Național, ca ansamblu al producătorilor de statistici oficiale, reuniți într-o structură coerentă și unitară.
	<i>Indicatorul 4: Șeful autorității statistice și, unde este cazul, șefii direcțiilor sale statistice sunt singurii responsabili cu decizia asupra metodelor, standardelor și procedurilor statistice, precum și asupra conținutului și momentelor comunicărilor de date statistice.</i>	Respectat în mare măsură	O transparență mai mare ar fi necesară în legătură cu comunicarea acestor metodologii opiniei publice în general.
	<i>Indicatorul 5: Programele de lucru statistice sunt publicate și rapoartele periodice descriu progresele realizate.</i>	Respectat parțial	Obligativitatea de elaborare a unui raport de îndeplinire a programului de lucrări statistice, de avizat de către Consiliul Statistic, urmînd ca acesta să fie adus la cunoștința opiniei publice.
	<i>Indicatorul 6: Comunicatele statistice se disting clar și sunt editate separat de declarațiile cu caracter politic sau privitoare la formularea de politici.</i>	Respectat în totalitate	
	<i>Indicatorul 7: Autoritatea statistică, când este cazul, face comentarii publice asupra informațiilor statistice, inclusiv despre criticile și interpretările greșite ale statisticilor oficiale.</i>	Respectat în mare măsură	Pusă la dispoziția utilizatorilor o documentație mai bogată și mai clară (meta-date).

Principiul	Indicatorul	Statutul	Recomandarea
Mandat pentru Culegerea Datelor	<i>Autoritățile statistice trebuie să dețină o împuternicire legală clară pentru culegerea informațiilor în vederea elaborării de statistici europene. La cererea autorităților statistice, administrațiile, întreprinderile și gospodăriile, precum și populația în general, pot fi obligate prin lege să permită accesul la date sau să furnizeze date pentru elaborarea statisticilor europene.</i> <i>Indicatorul 1: Împuternicirea pentru culegerea informațiilor în vederea producerii și diseminării de statistici oficiale este stipulată în lege.</i> <i>Indicatorul 2: Legislația națională permite autorității statistice să folosească registrele administrative în scopuri statistice.</i> <i>Indicatorul 3: Pe baza unui act juridic, autoritatea statistică poate pretinde obligativitatea de a răspunde la cercetările statistice.</i>	Respectat în totalitate Respectat în mare măsura Respectat în totalitate	Explorarea paletelor de avantaje care ar decurge din introducerea treptată a mai multor cercetări prin sondaj. În acest moment, în BNS sunt operaționale cinci anchete prin sondaj: 2 în domeniul statisticii sociale, 1 în statistica agriculturii, 1 în statistica transporturilor și Ancheta Anuală Structurală în Întreprinderi.
Adecvarea Resurselor	<i>Resursele aflate la dispoziția autorităților statistice trebuie să fie suficiente pentru a răspunde cerințelor statisticilor europene.</i> <i>Indicatorul 1: Se dispune de resurse umane, financiare și informatice, adecvate atât din punct de vedere cantitativ cât și calitativ, pentru a răspunde cerințelor statisticilor europene.</i>	Respectat parțial	A raționaliza aplicațiile IT. BNS conștientizează necesitatea adoptării de soluții cu largă utilizare pentru ca actualele instrumente IT (baze de date, soft-uri) Adoptarea de măsuri pentru recrutarea de personal statistic din tînăra generație și pentru asigurarea stabilității personalului; recomanda, de asemenea, inițierea și punerea în aplicare a unui program de pregătire continuă în domeniul statisticii oficiale a personalului, precum și a criteriilor și modalităților de dezvoltare a carierei.
Angajamentul privind calitatea	<i>Angajarea de a lucra și a coopera în conformitate cu principiile stabilite în Declarația de Calitate a Sistemului Statistic European.</i> <i>Indicatorul 1: Calitatea produselor este monitorizată regulat în conformitate cu componentele de calitate ale SSE.</i> <i>Indicatorul 2: Există procese pentru a monitoriza calitatea culegerii, prelucrării și diseminării de statistici.</i> <i>Indicatorul 3: Există procese pentru abordarea considerentelor referitoare la calitate, inclusiv</i>	Respectat parțial Respectat în mare măsura Respectat în mare	BNS verifică clasic calitatea produselor statistice, fără însă să existe în BNS un sistem de management al calității în conformitate cu recomandările UE unitate metodologică,... diseminarea culturii statistice, cu accent pe calitatea informației statistice, precum și o atenție din ce în ce mai mare acordată utilizatorilor pentru ca aceștia să-și poată satisface nevoile. Este importantă, de asemenea, o îmbunătățire a transparenței și relevanței informațiilor transmise către utilizatori. Procesele de producție statistică este monitorizată în special prin auto-evaluare și prin audit intern, organizat în cadrul departamentelor de producție a datelor, fără a exista un sistem de indicatori de calitate (cu excepția cercetărilor prin sondaj). Stabilirea și a altui organ consultativ, a unui Comitet de Avizare Metodologică (CAM), care ar reprezenta garanția adoptării metodologiilor potrivite (CAM). În calitate de

Principiul	Indicatorul	Statutul	Recomandarea
	<i>eventuale soluții de compromis în domeniul calității, precum și pentru orientarea planificării anchetelor existente și viitoare.</i>	măsură	autoritate profesională răspunzătoare pentru avizarea proiectelor metodologice și pentru organizarea cercetărilor, CAM s-ar pronunța în legătură cu aspectele tehnice legate de activitățile noi ce trebuie implementate și în legătură cu instrucțiunile privind completarea formularelor și a liniilor directe pentru cercetările statistice.
	<i>Indicatorul 4: Liniile directe privind calitatea în statistică sunt documentate și personalul este bine instruit. Aceste linii directe sunt specificate în scris și aduse la cunoștința publicului.</i>	Respectat parțial	
	<i>Indicatorul 5: Există o revizuire permanentă și amănunțită a produselor statistice cheie, folosindu-se auditori externi, dacă este cazul.</i>	Respectat parțial	
Confidențialitate statistică	<i>Intimitatea furnizorilor de date (gospodării, întreprinderi, administrații, etc.), confidențialitatea informațiilor pe care ei le furnizează și utilizarea lor exclusiv în scopuri statistice trebuie să fie pe deplin garantate</i>	Respectat în totalitate	Înființarea unui <i>Comitet al confidențialității</i> , care să analizeze soluționarea unor cereri de date care se situează la granița prevederilor legii.
	<i>Indicatorul 1: Confidențialitatea statistică este garantată prin lege.</i>		
	<i>Indicatorul 2: Personalul autorității statistice semnează angajamente juridice de confidențialitate la numirea în funcție</i>	Respectat în totalitate	
	<i>Indicatorul 3: Penalizări substanțiale sunt prevăzute pentru orice încălcare deliberată a confidențialității statistice.</i>	Respectat în totalitate	
	<i>Indicatorul 4: Sunt furnizate instrucțiuni și linii directe privind protecția confidențialității statistice în procesele de producție și diseminare. Aceste linii directe sunt specificate în scris și aduse la cunoștința opiniei publice.</i>	Respectat parțial	
	<i>Indicatorul 5: Sunt în vigoare prevederi de natură fizică și tehnologică pentru a proteja securitatea și integritatea bazelor de date statistice.</i>	Respectat parțial	Accesul la fișierele ce conțin date confidențiale va fi autorizat doar pentru câteva persoane din cadrul unei unități (BNS sau direcția regională).
Imparțialitate	<i>Autoritățile statistice trebuie să producă și să disemineze statistici respectând independența științifică și într-o manieră obiectivă, profesionistă și transparentă prin care toți utilizatorii sunt tratați echitabil.</i>	Respectat în totalitate	
	<i>Indicatorul 1: Statisticile sunt produse în</i>		

Principiul	Indicatorul	Statutul	Recomandarea
Accesibilitatea și claritatea	<i>conformitate cu criterii obiective determinate de considerente științifice.</i>		
	<i>Indicatorul 2: Alegerea surselor și tehnicilor statistice se bazează pe considerente de ordin statistic.</i>	Respectat în totalitate	
	<i>Indicatorul 3: Erorile detectate în statisticile publicate sunt corectate cât de repede posibil și sunt făcute publice.</i>	Respectat în totalitate	
	<i>Indicatorul 4: Informațiile privind metodele și procedurile utilizate de autoritatea statistică se află la dispoziția publicului.</i>	Respectat în mare măsură	Extinderea acestei documentații astfel încât să acopere toate produsele statistice, insista pentru standardizarea acestora și pentru îmbogățirea cu informații metodologice.
	<i>Indicatorul 5: Datele și termenii publicărilor de date statistice sunt anunțate în avans.</i>	Respectat în totalitate	
	<i>Indicatorul 1: Statisticile sunt prezentate într-o formă care facilitează interpretarea adecvată și comparațiile semnificative.</i>	Respectat în mare măsură	Societatea publică și civilă ar trebui pe de o parte să fie învățată să aibă nevoie de date statistice și pe de altă parte să beneficieze de mai multe informații gratuite distribuite electronic.
	<i>Indicatorul 2: Serviciile de diseminare utilizează tehnologia modernă a informației și comunicațiilor, precum și tradiționalul suport de hârtie.</i>	Respectat în mare măsură	Utilizatorii cer mai multe detalii și analize privind fenomenele specifice, trend-uri, serii de date, comparabilitate internațională, etc., pentru a ajunge la o mai bună înțelegere a fenomenului observat și la o mai bună interpretare a rezultatelor statistice.
	<i>Indicatorul 3: Analize personalizate sunt furnizate atunci când acest lucru este realizabil și sunt făcute publice.</i>	Respectat în mare măsură	De conceput între această bază centrală de date și restul infrastructurii tehnologice pentru a îmbunătăți procesele de validare și verificările coerenței între seriile diferite de date.
	<i>Indicatorul 4: Accesul la micro-date este permis în scopuri de cercetare atunci când este posibil. Acest acces este supus unor protocoale stricte.</i>	Respectat în mare măsură	Disponibilă pentru accesul fizic la date individuale anonimizate, pentru scopuri științifice, fie, în cazul în care utilizatorii nu pot veni la sediul INS, datele ar putea fi furnizate pe baza unui „contract de furnizare de micro-date” în care să fie stabilite reguli stricte pentru protecția datelor individuale.
	<i>Indicatorul 5: Meta-datele sunt documentate în conformitate cu sisteme de meta-date standardizate.</i>	Respectat parțial	Documentație va trebui să facă parte în viitor dintr-un sistem standardizat de meta-date.
<i>Indicatorul 6: Utilizatorii sunt informați în legătură cu metodologia proceselor statistice și calitatea producției statistice raportat la criteriile de calitate ale SSE.</i>	Respectat parțial		

Cod de bune practici al statisticilor europene

Preambul

Definiții *Statisticile europene* se referă la statisticile comunitare, așa cum au fost ele definite în Regulamentul Consiliului (CE) nr. 322/97 din 17.02.1997 privind statisticile comunitare, produse și diseminate de autoritățile statistice naționale și de autoritatea statistică a Comunității (Eurostat) în conformitate cu Articolul 285(2) al Tratatului.

Autoritatea statistică înseamnă, la nivel național, Institutul Național de Statistică (INS) și alte organisme statistice care se ocupă cu producerea și diseminarea statisticilor europene și, la nivel comunitar, Eurostat.

Sistemul Statistic European, în continuare numit SSE, se referă - în acest document - la parteneriatul care cuprinde Eurostat, Institutul Național de Statistică și alte organisme statistice naționale responsabile cu producerea și diseminarea statisticilor europene în fiecare stat membru.

În conformitate cu Tratatul de instituire a Comunității Europene, și în special Articolul 285(2) din acesta, cu Regulamentul Consiliului (CE) nr. 322/97 din 17.02.1997 privind statisticile comunitare, și cu Principiile fundamentale ale statisticii oficiale adoptate de Comisia de Statistică a Națiunilor Unite pe 14 aprilie 1994, prezentul Cod de bune practici are un dublu scop:

- Creșterea încrederii în independența, integritatea și responsabilitatea atât ale autorităților statistice naționale cât și ale Eurostat, precum și în credibilitatea și calitatea statisticilor pe care le produc și diseminează (*perspectiva externă*);
- Promovarea aplicării celor mai bune principii, metode și practici statistice internaționale de către toți producătorii de statistici europene pentru a spori calitatea acestora (*perspectiva internă*).

Codul este adresat spre implementare:

- *Autorităților* guvernamentale (mai exact Guvernelor, Ministerelor, Comisiei, Consiliului) – oferindu-le linii directoare astfel încât serviciile lor statistice să fie organizate profesionist și să beneficieze de resursele necesare pentru a produce statistici europene credibile într-o manieră care garantează independența, integritatea și responsabilitatea;
- *Autorităților statistice și personalului acestora* – constituindu-se într-o referință în ceea ce privește principiile, valorile statistice și cele mai bune practici în domeniu care să le ajute în producerea și diseminarea de statistici europene armonizate și de înaltă calitate.

Codul este adresat spre informare:

- *Utilizatorilor* - pentru a arăta că autoritățile statistice europene și naționale sunt imparțiale și că statisticile pe care le produc și diseminează sunt demne de încredere, obiective și fiabile.
- *Furnizorilor de date* - arătându-le că este protejată confidențialitatea informațiilor pe care ei le furnizează și că nu se vor confrunța cu cerințe excesive.

Codul de bune practici este bazat pe **15 Principii**. Autoritățile guvernamentale și statistice din Uniunea Europeană se angajează să adere la principiile stabilite în acest cod și să revizuiască periodic implementarea sa prin utilizarea *Indicatorilor de bune practici* pentru fiecare din cele 15 Principii, care urmează a fi folosite ca referințe.

Secțiunea I-a: Cadrul instituțional

Factorii instituționali și organizatorici au o influență considerabilă asupra eficienței și credibilității unei autorități statistice care produce și diseminează statistici europene. Problemele relevante sunt independența profesională, autoritate în materie de culegere a datelor, alocarea proporțională a resurselor, angajamentul vis-a-vis de calitate în statistică, confidențialitatea statistică, imparțialitatea și obiectivitatea.

Principiul 1. Independența profesională a autorităților statistice față de alte departamente și organisme legislative, administrative sau având competențe în formularea de politici, precum și față de operatorii din sectorul privat asigură credibilitatea statisticilor europene.

Indicatori

- Independența autorităților statistice față de orice tip de intervenții externe, politice sau de altă natură, în producerea și diseminarea statisticilor oficiale este stipulată în lege.
- Șeful autorității statistice are o poziție ierarhică suficient de importantă pentru a se asigura contactul la nivel înalt cu autoritățile responsabile cu formularea de politici și organismele publice administrative. Calificarea lui/ei profesională trebuie să fie de cel mai înalt nivel.
- Șeful autorității statistice este cel care asigură o producție și o diseminare independentă a statisticilor europene.
- Șeful autorității statistice este singurul responsabil cu decizia asupra metodelor, standardelor și procedurilor statistice, precum și asupra conținutului și momentelor publicărilor de date statistice.
- Programele de lucru statistice sunt publicate și rapoarte periodice descriu progresele realizate.
- Publicările de date statistice se disting clar și au loc separat de declarațiile cu caracter politic sau privitoare la formularea de politici.
- Autoritatea statistică, când este cazul, face comentarii publice asupra informațiilor statistice, inclusiv despre criticile și lipsurile statisticilor oficiale.

Principiul 2. Autoritate în materie de culegere a datelor *Autoritățile statistice trebuie să dețină o împuternicire legală clară pentru culegerea informațiilor în vederea elaborării de statistici europene. La cererea autorităților statistice, administrațiile, întreprinderile și gospodăriile, precum și populația în general, pot fi obligate prin lege să permită accesul la date sau să furnizeze date pentru elaborarea statisticilor europene.*

Indicatori

- Împuternicirea pentru culegerea informațiilor în vederea producerii și diseminării de statistici oficiale este stipulată în lege.
- Legislația națională permite autorității statistice să folosească registrele administrative în scopuri statistice.
- Pe baza unui act juridic, autoritatea statistică poate pretinde obligativitatea de a răspunde la anchetele statistice.

Principiul 3. Adecvarea resurselor - *Resursele aflate la dispoziția autorităților statistice trebuie să fie suficiente pentru a răspunde cerințelor statisticilor europene.*

Indicatori

- Se dispune de resurse umane, financiare și informatice, adecvate atât din punct de vedere cantitativ cât și calitativ, pentru a răspunde cerințelor statisticilor europene.
- Sfera de cuprindere, gradul de detaliu și costul statisticilor europene sunt proporționale cu nevoile existente.
- Există proceduri pentru evaluarea și justificarea cererilor de noi statistici europene în raport cu costul lor.
- Există proceduri pentru evaluarea nevoii continue de statistici europene, cu scopul de a vedea dacă producția vreuneia dintre ele poate fi stopată sau redusă pentru a disponibiliza resurse.

Principiul 4. Angajamentul privind calitatea în statistică - *Toți membrii SSE se angajează să lucreze și să coopereze în conformitate cu principiile stabilite în Declarația privind calitatea Sistemului Statistic European.*

Indicatori

- Calitatea produselor este monitorizată regulat în conformitate cu componentele calitative ale SSE.
- Există procese pentru a monitoriza calitatea culegerii, prelucrării și diseminării de statistici.
- Există procese pentru abordarea considerentelor referitoare la calitate, inclusiv eventuale soluții de compromis în domeniul calității, precum și pentru orientarea planificării anchetelor existente și viitoare.
- Liniile directoare privind calitatea în statistică sunt documentate și personalul este bine instruit. Aceste linii directoare sunt specificate în scris și aduse la cunoștința publicului.
- Are loc o revizuire regulată și amănunțită a produselor statistice cheie, folosindu-se auditori externi, dacă este cazul.

Principiul 5. Confidențialitate în statistică - *Confidențialitatea informațiilor pe care le furnizează respondenții (gospodării, întreprinderi, administrații, etc.) și utilizarea lor numai în scopuri statistice trebuie să fie pe deplin garantate.*

Indicatori

- Confidențialitatea statistică este garantată prin lege.
- Personalul autorității statistice semnează angajamente juridice de confidențialitate la numirea în funcție.
- Penalizări substanțiale sunt prevăzute pentru orice încălcare deliberată a confidențialității statistice.
- Sunt furnizate instrucțiuni și linii directoare privind protecția confidențialității statistice în procesele de producție și diseminare. Aceste linii directoare sunt specificate în scris și aduse la cunoștința opiniei publice.
- Sunt în vigoare prevederi de natură fizică și tehnologică pentru a proteja securitatea și integritatea bazelor de date statistice.
- Protocoale stricte se aplică utilizatorilor externi care accesează microbazele de date statistice în scopuri de cercetare.

Principiul 6. Imparțialitatea și obiectivitatea - *Autoritățile statistice trebuie să producă și să disemineze statistici europene respectând independența științifică și într-o manieră obiectivă, profesionistă și transparentă prin care toți utilizatorii sunt tratați echitabil.*

Indicatori

- Statisticile sunt compilate în conformitate cu criteriile obiective determinate de considerente științifice.
- Alegerea surselor și tehnicilor statistice se bazează pe considerente de tehnică statistică.
- Erorile detectate în statisticile publicate sunt corectate cât de repede posibil și sunt făcute publice.
- Informațiile privind metodele și procedurile utilizate de autoritatea statistică se află la dispoziția publicului.
- Datele și termenul publicărilor de date statistice sunt anunțate în avans.
- Toți utilizatorii au acces egal și simultan la publicările de date statistice și orice acces privilegiat anterior publicării acordat utilizatorilor externi este limitat, controlat și făcut public. În cazul în care se produc scurgeri de informații, dispozițiile privind accesul anterior publicării trebuie revizuite pentru a garanta imparțialitatea.
- Publicările de date statistice și declarațiile prezentate la conferințele de presă sunt obiective și imparțiale.

Secțiunea II-a: Procesele statistice

Standardele, liniile directoare și bunele practici europene și internaționale trebuie respectate întocmai în procesele utilizate de autoritățile statistice pentru a organiza, culege, prelucra și disemina statistici oficiale. Credibilitatea statisticilor este sporită de reputația unui bun management și a eficienței. Aspectele relevante sunt metodologia solidă, procedurile statistice adecvate, sarcina de răspuns nu excesivă pentru respondenți și eficiența sub raportul costurilor.

Principiul 7. Metodologia solidă - *Statisticile de calitate trebuie să se bazeze pe o metodologie solidă. Aceasta necesită instrumente, proceduri și cunoștințe de specialitate adecvate.*

Indicatori

- Cadrul metodologic general al autorității statistice urmează standarde, linii directoare și bune practici europene și internaționale.
- Există proceduri pentru a garanta aplicarea coerentă a conceptelor, definițiilor și clasificărilor standard la toate nivelurile autorității statistice.
- Registrul întreprinderilor și cadrul pentru anchetele populației sunt evaluate regulat și ajustate dacă este necesar în vederea asigurării unei înalte calități.
- Există o concordanță detaliată între clasificările naționale și sistemele sectoriale, pe de o parte, și sistemele europene care le corespund, pe de altă parte.
- Sunt angajați absolvenți ai disciplinelor academice relevante.
- Personalul asistă la cursuri de instruire și conferințe internaționale relevante și ține legătura cu colegi statisticieni la nivel internațional pentru a învăța de la cei mai buni și pentru a-și îmbunătăți cunoștințele de specialitate.
- Se organizează activități de cooperare cu comunitatea științifică pentru îmbunătățirea metodologiei și, atunci când este posibil, se recurge la revizuri externe pentru a evalua calitatea și eficiența metodelor implementate și a promova instrumente mai bune.

Principiul 8. Proceduri statistice adecvate - *Statisticile de calitate trebuie să se bazeze pe proceduri statistice adecvate, implementate de la culegerea datelor până la validarea acestora.*

Indicatori

- Când statisticile europene se bazează pe date administrative, definițiile și conceptele utilizate în scop administrativ trebuie să constituie o bună aproximare a celor solicitate în scopuri statistice.
- În cazul anchetelor statistice, chestionarele sunt sistematic testate înainte de culegerea datelor.
- Proiectarea anchetelor, selectarea eșantioanelor și ponderile eșantioanelor au o bază solidă și sunt revizuite sau actualizate regulat când se consideră necesar.
- Operațiunile de teren, introducerea datelor și codificarea sunt constant monitorizate și revizuite conform nevoilor existente.
- Se utilizează sisteme informatice de identificare și corectare automată a greșelilor, respectiv de imputare, ele fiind revizuite sau actualizate regulat, conform cerințelor.
- Revizuirile urmează proceduri standard, bine stabilite și transparente.

Principiul 9. Sarcina de răspuns adecvată pentru respondenți - *Sarcina de raportare trebuie să fie proporțională cu nevoile utilizatorilor și să nu se dovedească excesivă pentru respondenți. Autoritatea statistică monitorizează sarcina de răspuns și stabilește ținte pentru reducerea sa în timp.*

Indicatori

- Sfera de cuprindere și gradul de detaliu al cerințelor statisticilor europene se limitează la ceea ce este absolut necesar.
- Sarcina de raportare este împărțită cât de mult posibil între populațiile care fac obiectul anchetei

prin tehnici de eșantionare adecvate.

- Informația solicitată întreprinderilor este, pe cât posibil, prompt disponibilă în conturile acestora și, în măsura posibilităților, se utilizează mijloace externe pentru a facilita transmiterea ei.
- Cele mai bune estimări și aproximări sunt acceptate atunci când nu sunt prompt disponibile detaliile exacte.
- Se folosesc surse administrative de câte ori este posibil pentru a evita duplicarea cerințelor de informații.
- Împărțirea datelor la nivelul autorităților statistice este o practică generalizată în scopul de a evita multiplicarea anchetelor.

Principiul 10. Eficiența sub raportul costurilor – *Resursele trebuie utilizate eficient.*

Indicatori

- Măsurile interne și independente externe monitorizează utilizarea resurselor de către autoritatea statistică.
- Operațiunile administrative obișnuite (de ex. extragerea, codificarea și validarea datelor) sunt automate în măsura posibilului.
- Potențialul de productivitate al tehnologiei informației și comunicațiilor este optimizat pentru culegerea, prelucrarea și diseminarea datelor.
- Se fac eforturi proactive pentru a îmbunătăți potențialul statistic al registrelor administrative și a evita anchete directe costisitoare.

Secțiunea III-a: Producția statistică

Statisticile disponibile trebuie să îndeplinească nevoile utilizatorilor. Statisticile sunt în conformitate cu standardele calitative europene și servesc nevoilor instituțiilor europene, guvernelor, instituțiilor de cercetare, intereselor comerciale și publicului în general. Problemele importante privesc măsura în care statisticile sunt relevante, exacte și fiabile, prompte, coerente, comparabile la nivelul regiunilor și țărilor și rapid accesibile utilizatorilor.

Principiul 11. Relevanța - *Statisticile europene trebuie să îndeplinească nevoile utilizatorilor.*

Indicatori

- Funcționează procese de consultare a utilizatorilor, de monitorizare a relevanței și utilității practice a statisticilor existente în ceea ce privește îndeplinirea nevoilor acestora și de consiliere privind noile lor nevoi și priorități.
- Nevoile prioritare sunt îndeplinite și se reflectă în programul de lucru.
- Anchete privind satisfacția utilizatorilor sunt efectuate periodic.

Principiul 12. Precizia și fiabilitatea - *Statisticile europene trebuie să reflecte realitatea cu precizie și fiabilitate.*

Indicatori

- Sursele de date, rezultatele intermediare și produsele statistice sunt evaluate și validate.
- Erorile de eșantionare și erorile de altă origine decât eșantionarea sunt măsurate și documentate sistematic în conformitate cu cadrul componentelor calitative ale SSE.
- Studii și analize ale revizuirilor sunt efectuate constant și utilizate intern, ele stând la baza proceselor statistice.

Principiul 13. Promptitudinea și punctualitatea - *Statisticile europene trebuie să fie diseminate într-o manieră promptă și punctuală.*

Indicatori

- Promptitudinea (respectarea termenelor) urmează standarde de diseminare europene și alte standarde internaționale.
- Se fixează un termen zilnic standard pentru publicarea statisticilor europene.
- Periodicitatea statisticilor europene are în vedere cerințele utilizatorilor pe cât de mult posibil.
- Orice neconcordanță în ceea ce privește calendarul de diseminare este făcută publică în avans, explicată și este stabilită o nouă dată a publicării.
- Rezultatele preliminare de o calitate agregată acceptabilă pot fi diseminate atunci când acest lucru este considerat util.

Principiul 14. Coerența și comparabilitatea - *Statisticile europene trebuie să aibă coerență internă și în timp și să fie comparabile între regiuni și țări; trebuie să fie posibile combinarea și folosirea comună a datelor conexe din diferite surse.*

Indicatori

- Statisticile au coerență și concordanță internă (de ex.: se respectă identitățile aritmetice și contabile).
- Statisticile sunt coerente sau reconciliabile pe o perioadă de timp rezonabilă.
- Statisticile sunt compilate pe baza unor standarde comune în ceea ce privește sfera de cuprindere, definițiile, unitățile și clasificările din diferite anchete și surse.
- Statisticile provenite din anchete și surse diferite sunt comparate și reconciliate.
- Comparabilitatea transnațională a datelor este periodic analizată în studii metodologice, efectuate în strânsă cooperare cu statele membre și Eurostat.

Principiul 15. Accesibilitatea și claritatea - *Statisticile europene trebuie să fie prezentate într-o formă clară și ușor de înțeles, să fie diseminate într-o manieră adecvată și convenabilă, să fie disponibile și accesibile respectându-se imparțialitatea și să fie însoțite de metadata și linii directoare.*

Indicatori

- Statisticile sunt prezentate într-o formă care facilitează interpretarea adecvată și comparațiile semnificative.
- Serviciile de diseminare utilizează tehnologia modernă a informației și comunicațiilor precum și tradiționalul suport de hârtie.
- Analize personalizate sunt furnizate atunci când acest lucru este realizabil și sunt făcute publice.
- Accesul la microdate este permis în scopuri de cercetare atunci când este posibil. Acest acces este supus unor protocoale stricte.
- Metadatale sunt documentate în conformitate cu sisteme de metadata standardizate.
- Utilizatorii sunt informați în legătură cu metodologia proceselor statistice și calitatea producției statistice raportat la criteriile calitative ale SSE.